

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖGMAN

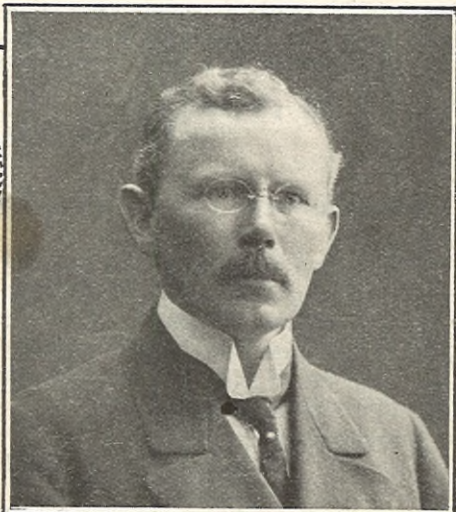
ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 11 FEBRUARI 1917.

HUFVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY.

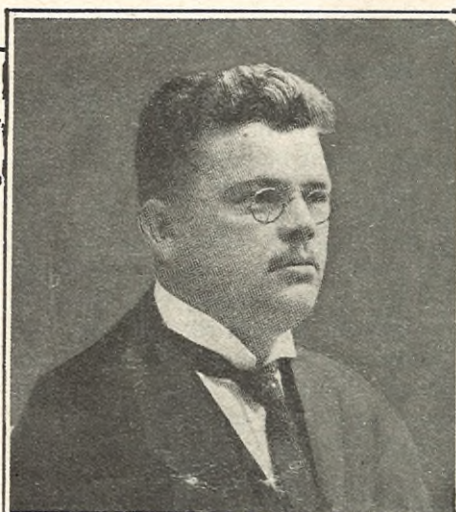
Nordiska Spelen

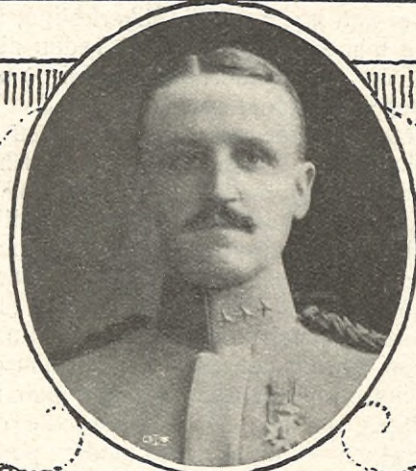
BYRÅDIREKTÖR
G. C. A. LINDENCRONA
VICE ORDE.

ÖFVERSTE
A. A. SON MURRAY
ORGANISATIONSKOMMITTENS ORDFÖRANDE

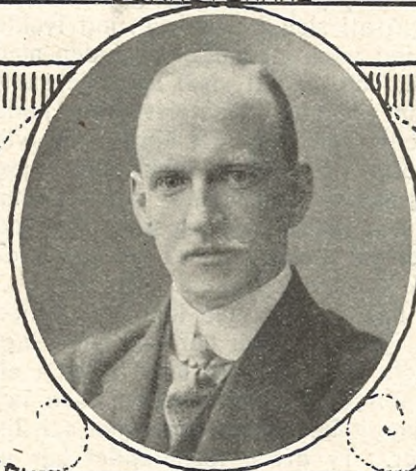
DIREKTÖR
E. BERGVALL
SEKRETERARE

MAJOR
K. A. B. AMUNDSON

BANKIR NILS PERSSON
SKATTMÄSTARE

BANKKAMRER
CARL HELLBERG

EN ÄKTA NORDISK VINTER SYNES KOMMA att gynna den stora idrottsfest, som nu förestår i landet och som skall få sitt centrum i hufvudstaden och dess omgifningar.

Intresset för Nordiska spelen har också visat sig stå i riktig proportion till den betydelse dessa täflingar otvifvelaktigt äga för folkhälsan både ur psykisk och fysisk synpunkt. Särskildt den yppersta af alla vintersportens grenar, skidsporten, synes få en hittills ej anad anslutning, i det icke mindre än 5,000 skidlöpare anmält sig. Hvad tyder detta på om ej att stora skaror af den svenska ungdomen taga afstånd från klemighet och förvekligande nöjen för att vinna härdning och lef-

nadsmod i ulöfvandet af en ädel gammalnordisk idrott.

Sveriges hufvudstad, i detta nu prydd med vinterns mest gnistrande smycken, hälsar de käcka idrottsmänna hjärtligt välkomna inom sina murar. I fredlig kamp skola halföns folk från östan och västan mötas här under några snabbt hänsvinnande februaridagar.

Den fysiska och moraliska innebörden i dessa idrottsliga lekar känna vi alla, som önska den nordiska ungdomens utveckling till mod, energi och beslutsamhet — egenskaper, som nu mera än någonsin skola krävas af oss, för så vidt vi vilja bestå som själfständiga folk.

Hur drömde Ni i 17-årsåldern att Eder framtid skulle gestalta sig?

Redaktionen tillät sig för någon tid sedan utsända denna rundfråga till ett antal på olika kulturområden bemärkta personligheter under antagande, att svaren å spörsmålet skulle skänka en om och flyktig inblick i de olika personernas karaktärläggning och intressesfär. Ofta innesluta ju ungdomsdrömmarne fröet till det vardande lifskallet, och hvad den ungdom, hvars gärning sedermera tecknat sina spår i vår odling, tänkt om sin fram-

tid, måste gifvetvis tillerkännas ett såväl psykologiskt som dokumentariskt värde, då det formas till ett offentligt uttalande i en tidning. Ett stort antal af de tillfrågade ha också haft älskvärdheten tillmötesgå redaktionen med intressanta svar, hvilkas publicerande påbörjas här nedan. I den mån de kunnat uppbringas åtföljas de respektive personligheternas uttalanden af ungdoms-porträtt, i öfriga fall meddelas porträtt från senare år.

Författaren Hjalmar Söderberg skriver:

Herr Redaktör!

Hur jag drömde mig min framtid i sjutton-årsåldern — ack, det var så mångfaldigt, så olika den ena dagen mot den andra, att det verkligen inte är så lätt att nu, efter trettio år, leta fram det väsentligaste och mest karaktäristiska ur minnets många sfängda och dammfyllda lådor. Att jag ville det omöjliga faller ju af sig själf. Att jag ville bli poet, och att jag ville bli mycket rik. Att jag ville bli en djupsinnig filosof och en stor vivör. Att jag ville dö ung (ty det skall ju den göra, som gudarna älska) och att jag ville bli förfärligt gammal. Öknens ensamhet och larmet på Forum ville jag ha på en gång.

Men helst af allt ville jag nog bli operasångare. Visserligen hade jag inte tenor, som Odmann, men jag tviflade inte på att jag kunde få det. Jag arbetade ärligt och samvetsgrant på att sjunga upp mig, jag tyckte tidtals att jag vann en halfton i höjden med hvar vecka, och på det viset hägrade snart höga c inom räckhåll. Och visserligen hade jag inte heller bas, men det kunde man väl också skaffa sig med en frisk vilja! Jag gräde mig djupare och djupare ner, och den dag skulle nog komma, då jag skulle förvåna världen med att sjunga Faust den ena veckan och Mefistofeles den andra... Dock, allt har sin tid; man kan inte sjunga hela lifvet igenom. Och när jag hade lagt Europa och Amerika för mina fötter i all världens förnämsta operapartier, hade jag tänkt att jag skulle komma hem igen och bli statsminister. Ty äfven fosterlandet har ju sina kraf på oss, och jag insåg redan tidigt att åtskilligt här i landet behöfde förbättras. — Men för resten, politiken — den tröttnar man väl också på? Därför skulle jag, när jag fann tiden inne till det, spinna en fin intrig mot mig själf och låta "störta" mig för att kunna dra mig tillbaka till den ensliga studiekammaren och grundlägga en ny filosofi, som skulle förändra världens utseende mer än alla krig och revolutioner hade gjort... Och sedan? Ja, sedan skulle jag väl dö, eftersom det brukas så. Usch så obehagligt! Men så långt, långt borta!

Kanske gör jag i alla fall mig själf en smula orätt. Alltid voro väl inte mina sjuttonårsdrömmar hvarken så platta eller så lösa i sin förbindelse med verkligheten och möjligheten. Tidigt nog kände jag mina

gränser, och att jag skulle bli "lycklig" inbillade jag mig egentligen aldrig. Då jag letar i mina gömmor efter något skriffligt, som kunde belysa mina stämningar från den tidigaste ungdomen, finner jag detta gamla poem — det är inte precis från 17-årsåldern, det är skrivet ett par tre år senare; men då det fick form, gaf det uttryck åt en känslorörelse, som jag redan i några år hade gjort mig förtrogen med.

Drömmen om lifvet.

I.

Nu faller kvällen på och dagen skriker ned mot sin grans och allt blir skumt och stilla. Mot sommens lena hand jag maktlos strider och sjunker domnad in i drommens villa.

Och äfven där är skumt, och kvällen lider. Jag ser ett skär med klippor, vittnesgilla för mängen strandning, ser en sol som glider i hafvets famntag ned och synes spilla

en strimma mörkrödt blod hän öfver vägen. Men på en rundnött håll en gosse står och stirrar in i västern, varm i hägen;

hans tankar längta följa, fjärran följa den sol, som bortom kvällens rodnad går att med sin ljusflod andra stränder skölja.

II.

Men drömmen växlar snabbare än tiden, och ingen funnit än dess dolda lag. — Nu endast haf och himmel. Det är dag, men dystert mulet. Öfver djupets iden

gå hvita kammar, frasande som siden. Där gör ett fartyg långa, djärfva slag; vid rodret står en man med gossens drag och leder djärf sin farkost genom striden.

Hans blickar rastlöst genom molnen spana; ser han en ljusning, vill hans längtan ana långt bakom skyarna sin drömda kust,

och det är därför han med storm och töcken på hafvets vida, ändlöst vida öken vill stå sin troföga och hårda dust.

III.

Nu ligger hafvet lugnt, och dag är död, i skogens gömslen sofver vinterhvila, och tunga, snöbetäckta grenar sila en mattad affondager in med nöd.

Med hvitnadt hår, med kind ej längre röd en gammal man ses genom skogen ila; hans hopp ej fallit än för årens bila och ögat skimrar än i febergglöd.

Ty än har icke ljuset helt försvunnit, än kan han skönja mellan trädens galler en smal och blekröd himmelljusningsstrimma —

han tränger andlös fram tills den förrunnit, hans sista kraft, och han på drifvan faller ... och drömmen löses upp i formlös dimma. (Omk. 1889.)

"Skjut inte på pianisten!"

HJALMAR SODERBERG.

Författarinnan fröken Ellen Key skriver:

Vid sjutton år drömde jag om det samma och enda jag för egen del någonsin drömt om: kärlekens, hemmets, moderns lycka. Hvad kan en ung kvinna annars drömma om? Allt annat blir ju endast mer eller mindre bjärt målad resignation?

December 1916.

ELLEN KEY.

Chefen för Stockholm stads statistiska kontor Fil. dr J. Gunichard skriver:

Hur jag drömde min framtid i 17-årsåldern. Det kan jag tämligen säkert säga, ty det hade min mamma bestämt, redan när jag var 11 år. Jag skulle nämligen bli professor. Det bestämdes, som sagdt, redan då. Icke precis därför, att jag var någon utpräglad plugghäst — min gamle lärare Philp inrangerade mig vänligen i den skolpojkskategorin, som han kallade "begåfvade lättingar" — utan af följande anledning. Jag gick vid 11-års åldern i 3:dje klassen i "gamla Ladugårdslandet", där rektor Wadner, alias Snuffe förde en patriarkalisk spira. En dag kom han till mig och sade: "Josef, min gosse," — Snuffe kallade alla sin 400 pojkar i förnamn, äfven de icke så få skäggbeprydda i 5:te klassen — "du ska läsa med en pojke i första klassen, och det får du 5 kr. i månaden för". Min tanke svindlade vid detta honorar. Det var verkligen någonting på den tiden, då man befäktade sig två gånger, om man hos skolans knäckgumma skulle kosta på sig en 1-öres knäck utan mandel — eller en 2-öres med dito.

(I parentes: Jag har sedermera försökt att klargöra detta för mina egna barn, som lefva i konditoriernas, biografernas och foibollsmatchernas mera kapitalkrävande tidevarf. De ha aktingsfullt åhört min utläggning, men hvad de tänkt ha de, fortfarande lika aktingsfullt, behållit för sig själfva. Friit öfversatt, skulle väl emellertid deras nästan omärkliga småleende kunna tolkas så: Åh, inte lurar han oss med såna där barnsagor!)

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 7.50	Helt år.....	Kr. 9.50
Halft år.....	3.90	Halft år.....	5.—
Kvartal.....	2.—	Kvartal.....	2.50
Månad.....	0.80	Månad.....	0.90

Iduns byrå och expedition, Stockholm.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803.	Expeditionen: Riks 1646 Allm. 6147.
Kl. 10—4.	Kl. 9—5.
Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402.	Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147
Kl. 11—1.	Kl. 9—5.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 8659. Allm. 4304.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
30 öre efter text.	Utländska annonser:
35 öre å textside.	35 öre efter text. 40 öre
20% förhöjning för särsk. begärd plats.	å textside. 20% förh. för särsk. begärd plats.

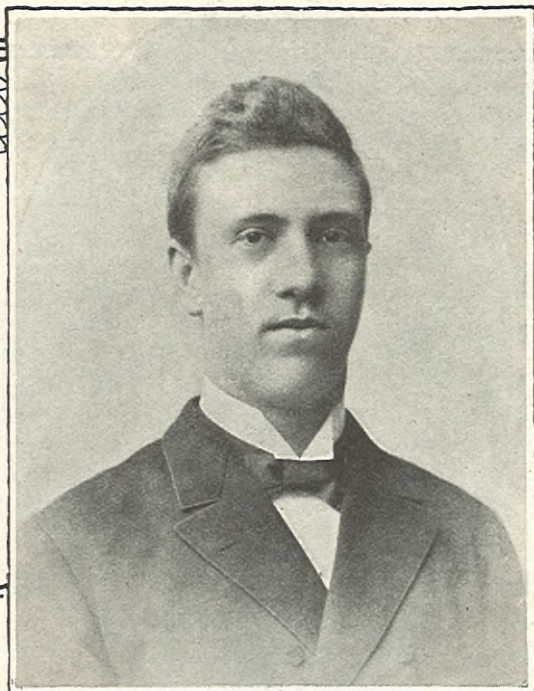

Hjalmar Söderberg. Ungdomsporträtt.

Författarinnan, fröken Ellen Key. Ungdomsporträtt.

Dr J. Guinchard. Ungdomsporträtt.

Men jag återvänder till ämnet. Min mamma, som i likhet med de flesta mammor, tyckte, att deras söner sliga till ärans högsta höjder, om de bli präster eller lärare, dekreterade nu, att jag skulle bli lärare, och eftersom själfva rektorn sagt det och med hänsyn till det redan nu erbjudna svindlande honoraret, skulle jag icke bli en vanlig lärare, utan professor — än hvilket intet högre funnes.

Ären gingo och jag blef verkligen lärare för många af mina yngre kamrater, icke utan framgång till synes både för eleverna och mig själf, med säkerhet åtminstone för mig själf. Dels lärde jag mig en hel del, dels samlade jag icke så litet i ladorna. Det senare behöfdes nog för professorsstudierna, ty en ämbetsmannaanäka som min mor hade det just icke så mycket bättre på den tiden än nu. Men det är en annan historia, som jag emellertid nu på äldre dagar kanske får tillfälle att taga upp.

Vid 17-årsåldern, då jag stod i begrepp att ta studenten, skulle jag sålunda bli professor. Icke precis i något visst ämne, men så där i allmänhet. Jag intresserade mig nämligen — tyvärr skulle jag då nästan kunna säga — för litet af hvarje. Fick jag en lärare, som kunde inspirera, dref jag dennes ämne. I småklasserna var det min vördade, nu åldrige klassföreståndare Lagerstedt, som gjorde mig till speciell naturvetare. Gustav Sundbärg, som jag hade förmånen att redan på skolbänken — dock blott allför kort tid — ha till mentor, kastade mig så in på historien, och den originelle Philp, hvars gullgosse jag nog var en smula, ville göra mig till språkkarl. (Han lyckades också till en viss grad; det har jag sedan varit honom oändligt tacksam för). Ja, så var det nog litet annat också — inte ens juridiken fattades i programmet, men det skulle bli för långt att berätta. Det enda som icke var tal om, så var det — statistiken. Men så var den också, enligt min uppfattning på den tiden, endast ett slags bättre aritmetik. Det som tillsvidare afgjorde saken var, att det jag samlat i ladorna, trots all sparsamhet — jag skall icke glömma ämbetsmannaanäkorna, om jag någon gång får inflytande på löne- och pensionsfrågor! — gått åt, och att Stockholms Högskola då endast hade en matematiskt-natur-

vetenskaplig fakultet. Och så studerades det matematik och naturvetenskap — och litet dazut.

Det blef emellertid ingenting af, vare sig med lärarbanan eller än mindre med "professorsbanan". Ett förnyadt sammanträffande med Gustav Sundbärg — sedan jag avslutat mina universitetsstudier — förde mig definitivt in på statistiken. Och så blef det att studera igen, om ock icke vid universitetet. — Om det är sant, att bildning är hvad man har kvar, sedan man glömt bort hvad man lärt sig, så är det säkerligen lika sant, att de kunskaper, som man särskildt får användning för i sin verksamhet i lifvet, företrädesvis äro de som man inhämtat — sedan man slutat att studera.

Det var en tidning, som gjorde en enquête för en tid sedan: Hvarför blef ni hvad ni är? Jag svarade ungefär som så, att statistiken sysslar med allt möjligt under solen, och själf har jag en svaghet i samma riktning. Denna svaghet, som jag också ofvan antydtt, har i min nuvarande verksamhet varit mig till god nytta. Enligt min nu något bättre dokumenterade mening om statistiken bör nämligen en statistiker helst kunna allt — konsten att räkna kan han måhända lättast undvara. Det låter ju litet högfärdigt, men statistici anses ju vara kända för denna egenskap.

Det torde framgå af ofvanstående, att jag själf är tillfreds med den ämbetsmannabana, som ödet och Gustav Sundbärg länkade mig in på. Mina arbetsgifvare ge visserligen ej alltför sällan, vanligen årligen, en viss missbelåtenhet tillkänna för att jag är så dyr. Men som det är mindre mitt fel än statistikens, så lägger jag det ej så hårdt på sinnet. Man vänjer sig vid allt, t. o. m. att bli hängd då och då för öfverskridna anslag. Den enda som tycks vara verkligt missnöjd, är min gamla mamma, som nog i tysihet anklagar mig för att jag icke gjort hennes ende son till hvad hon drömt om — till professor. Och det smärtar mig ju ibland.

Resarö 29 dec. 1916. J. GUINCHARD.

Forskningsresanden och Museiintendenten Friherre Erland Nordenskiöld skrifver:

Herr Redaktör!

Ni har bedt mig berätta något om, hvad

jag hade för framtidsdrömmar, när jag var sjufton år. Min dröm var att bli författare och så skref jag en liten berättelse, som jag sände till Jämlandsposten. Jag var nämligen då i Östersund. I tidningens brevlåda stod det några dagar senare, att mitt förslingsarbete hade hamnat i redaktionens papperskorg. Berättelsen, hvilken antagligen var ett pekoral, handlade om tvenne älskande, som skiljas genom den enas död. Samma ämne behandlar jag — egendomligt nog — i flertalet af mina Drömsagor från Anderna. Dessa sagor, som äro mitt enda verkliga litterära försök — har jag diktat själf — de äro ej diktade af indianerna — och i dem har kanske sjuftonåringens framtidsdrömmar gått i fullbordan.

Med utmärkt högaktning

ERLAND NORDENSKIÖLD.

Författarinnan fru Frigga Carlberg skrifver:

Min framtidsdröm vid sjufton år var att bli telegrafist — jag tillbad nämligen en ung bedärande telegrafist, som gaf mig lektioner i franska och lånade mig böcker. När jag sedan fick egen telegrafstation, hvilket naturligtvis ej kunde dröja länge — i drömmar ingår ej tidsbegrepp — skulle jag taga sex fosterbarn, tre gossar och tre flickor, för att bereda dem en ljusare och gladare barndom än min egen, som varit fylld af en otglad barnfantasis hela skrämmande ångest inför schartaunismens helvetesdom öfver världen.

Telegrafstationen jag drömt om försvann inför min fars ultimatum: Gå du i köket i stället och tag examen för mor.

Hvad senare delen af framtidsdrömmen angår — den som rör fosterbarnen, så har det gått mig som prästen, hvilken bad Gud om en sparsam hustru, att jag blifvit bönhörd öfver all höfvan hvad antalet beträffar. Från skrämelsen — barnets skrämelse hvarom ingen människa, som ej själf lidit under den kan göra sig en föreställning — ha de åtminstone räddats.

Ja, rikare — eller fattigare, hur man tar det — var inte framtidsdrömmen.

FRIGGA CARLBERG.

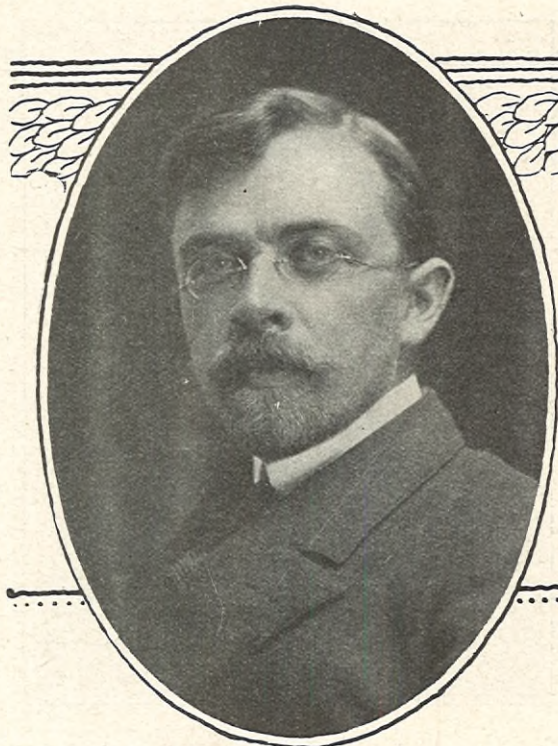
S:ta Birgittaskolan

Textilarbeten. Gardiner, Linneutstyrlar, Broderier och Spetsar i största urval.

Regeringsgatan
19-21

Mattor, Gardiner, Möbetyger, Dräkttyger.
Konstnärligt verkningfulla mönster och färgsättningar. Prover sändas till påseende. Angiv noga vad som önskas.
Kenstfliten, G:la Högskolan, Göteborg.

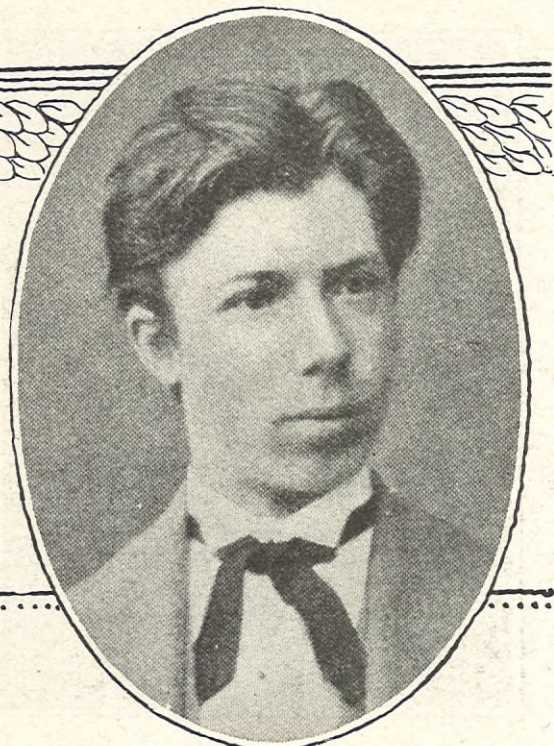

Forskningsresanden, friherre Erland Nordenskiöld.

Författarinnan, fru Frigga Carlberg.
Ungdomsporträtt.

Konstnären Carl Larsson.
Ungdomsporträtt.

Konstnären Carl Larsson skriver:

Broder redaktör!

På frågan om sjuttonåringens framtidsfunderingar kan jag dessvärre inte ge något mera utbroderadt svar än att de någorlunda fäckas af lifvet såsom det verkligen gestaltat sig för mig.

Vännen
CARL LARSSON.

Advokaten Carl Romanus skriver:

O IDUNA, NYFIKNA MÖ, HVAD DRÖM-
de du själf om,
innan du råkade ut för Brage, Tjasse och
Völund? —
Huru drömde du dig i sjuttonårsåldern din
framtid,
skämtsamt spörjer du mig, där jag sitter
feter och frodig,
gift med husläkaren och med två barn be-
hagligt begåfvad. —
Hej! Nu bestiger jag, vältränad i grötrim
och klappvers,
hexameterens gamla pegas, den passar för-
träffligt,
när jag skall peta uti mitt dystraste skån-
ska förflutna:

Xenofon, Ovidius, Virgilius atque Homeros,
Cicero, Livius, Horatius et Juvenalis
farbröder voro till mig; så lärd har jag
aldrig se'n känt mig.
Likväl åt pipan det gick, ty si vid änden af
våren

fick jag C uti grekiskan och C uti seder. —
Grufliga fel jag begått och klen var advoka-
tyren. —

Bakom dramat låg gymnasistens olyckliga
kärlek.

Tänk dig en långer och led och mager med
brillor på nasus,
kär öfver öronen, öfver ögon och alla fem
sinnen,
därtill försmående klädernas prakt, en löj-
lig jagottyp!

Ha! Ha! Ha! Ha! Ha! — Den, som ledigt
slog mig ur brädet
är nu ryttmästare, men flickan blef gift med
en tredje. —

Ännu om mig jag minns en närskyld från-
des förklaring:

"Omöjlig absolut, sätt honom i garfware-
lära!" —

Huru skulle jag väl kunna drömma annat
än mardröm?

Bräckt och höflig jag var; min framtid
Diogenes skolas

lejnadsfilosofi. — Året efter blef jag dock
student. — Skål!

Och med mig fick makt min käre vän
Epikurus.

Stockholm 26 dec. 1916.

CARL ROMANUS.

Bildhuggarinnan fröken Alice Nordin
skriver:

Hvad man drömde om vid 17 år? Ja, det
är ej lätt att säga med några precisa ord och
skulle det återges i färger och linjer, skulle
ej futuristernas allra hemlighetsfullaste och
krångligaste skapelser kunna ge en säker
bild.

När jag var 17 år gick jag på "Högre
konsindustriella skolan" samt var elev hos
medaljgravör Lindberg, hvilket jag passade
mycket litet till. Jag lärde mig en hel del,
men det var svårt att gravera, plåten var
hård, stickeln gick sin egen väg, och det
var så oändligt trötsamt att sitta stilla hela
långa dagen och med afund se svalorna
flyga fritt omkring utanför fönstret vid Ja-
kobsbergsgatan.

Då tror jag, att jag fick konstnärsdrömmar.
Jag hörde jämt talas om konst och konst-
akademien och för min barnsliga fantasi
fingo dessa saker ett heligt och oupplösligt
sammanhang. Därför tänkte jag för mig
själf: jag måste se till att komma in på den
där ÅKADEMIEN. Denna tanke tog en allt
bestämdare form, utan att jag talade om det,
och i all stillhet förberedde jag mig till det
avgörande profvet, fyllde skissböcker med
porträtter af alla, som godvilligt funno sig i
att sitta modell, ritade perspektiv och —
drömde om den stora besynnerliga, obegrip-
liga Konsten, som för ögonblicket tog sig,
ack, så anspråkslösa former.

Men då jag väl kommit innanför de heliga

murarne och ritade "antik", utan att ha myc-
ken aning om antikens underbara skönhets-
värld, så minns jag väl, att jag dock för
hvarje nytt nerklottadt kolpapper försökte
ingjuta något af det där obestämda och
hemlighetsfulla, som jag kände på mig fanns,
äfvén om jag sedan måste söka länge in-
nan jag fann det uttryck jag behöfde för att
säga, hvad jag hade på hjärtat.

Året innan jag kom in på akademien gjorde
vi alla kamrater vid "Högre skolan" en stu-
diefärd till Gottland. Under en vecka gingo
vi rundt i Visby och foro omkring för att se
kyrkorna på den historiska ön. Det var min
första studieresa, och det var en ingripande
upplevelse.

När jag nu tänker på den, så lyser det
fram en tafla, som ger en bild af drömmarne
vid 17 år. Vi hade i den varma sommar-
kvällen fått tag i några rankiga roddbåtar
och foro ut på hafvet. Det var en afton med
jagande skyar, ej alldeles klar, men med en
strålände solnedgång, hvars gyllenröda re-
flexer brunno på de mörka vågornas kam-
mar och på alla de unga ansiktena. Båten
gungade som ett nötskal, vi visste inte riktig
hvar det bar, vågorna gingo högt, men
gnistrade i solnedgångens ljus, och luften
var smekande varm, full af glans och jubel.

Någon sjöng en vemodig sång om kärlek
och hjärtats sorger, men ingen såg bedröf-
vad ut, utan alla logo och hviskade, slöto
sig till hvarandra och sågo längtansfullt ut
mot det oroliga, mörka och strålände hafvet.

Det var framtiden.

ALICE NORDIN.

Lektor Karl Starbäck skriver:

Högt ärade Gudinna!

För Eder eviga ungdom torde det vara
svårt att fatta, att 17-årsåldern för en 51-års
man ligger så farligt långt borta i tiden, att
det inte är godt att minnas riktigt hvad man
då drömde om.

Emellertid var det väl vid den tiden som jag
gjorde några goda växtfynd, och var mycket
glad öfver att se mitt namn i samband med

Sänd Edra

Klädningar, Blusar, Kappor till Kemisk Tvätt-
ning eller Färgning, Gardiner, Möbelyger, Kud-
dar m. m. rengöras snabbt och omsorgsfullt hos
A.-B. C. O. Borgs söners Fabriker & LUND.

Kungl. Hofjuvelerare

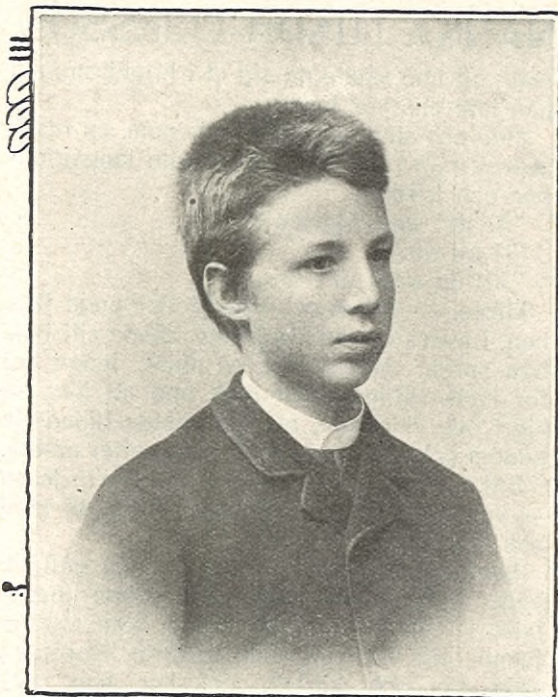
K. ANDERSON

Juveler och Guld

Praktkatalog gratis och franco

Stockholm och Göteborg.

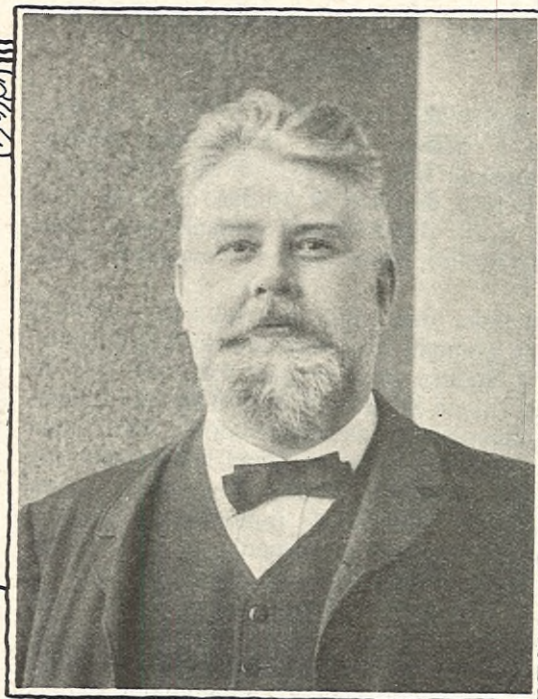

Advokaten Carl Romanus. Ungdomsporträtt.

Bildhuggarinnan, fröken Alice Nordin.

Lektor Karl Starbäck.

dessa tryckt i Nils Conrad Kindbergs Östergötlands flora. Säkerligen ansåg jag därvid att det skulle vara höjden af berömmelse och ära, om jag en gång skulle få sätta mitt namn som auktor efter någon nyupptäckt växtart, ja, tilläfventyrs flögo mina djärfvaste drömmar t. o. m. så högt, att de rörde sig om den ryktbarhet jag skulle nå, om någon vänlig själ en gång skulle vilja vid ett växtsläkte eller växtart fästa mitt namn.

Att såväl det ena som det andra gått i verkställighet, vill jag icke anse som ett be-

vis för att en yngling skall vara beskedlig i sina drömmar.

För resten så flögo dessa högt nog. Ännu kan jag åtskilliga strofer utantill af Z. Topelius' "Ynglingens drömmar", och det är visst och sant att jag tyckte raderna "Gif mig en värld att kämpa för, och sedan, gif mig en annan värld att kämpa mot," vara någonting, som helt naturligt motsvarade mina krafter.

Hur det gått med den saken må lämnas osagdt, men följande lilla historia kan lämpligen berättas i detta sammanhang.

Under valrörelsen, som föregick den andra riksdagen 1914, hände det sig i en söder-norrländsk valkrets att en socialdemokratisk riksdagskandidat förklarade, att äfven han en gång läst Sveriges rövarehistoria och hoppats bli en Carl XII. Härpå fick han af en händelsevis närvarande uppsalastudent repliken: "Sällan eller aldrig har verkligheten så grymt gäckat en ynglings drömmar!"

Men socialdemokraten blef riksdagsman. Med djup vördnad tecknar jag
Stockholm den 20 jan. 1917.

KARL STARBÄCK.

Till en vapenlös valkyrja.

AF ÅREN OBERÖRD SÅ BLOND
och ljus
ännu du blommar i din herres hus.
Mer huld en mor, mer vän en brud
ej fanns
med veka drömmar under ögats
frans.

Din hand är len, din fot i silkessko
lätt smeker tiljorna i soligt bo,
där skönst bland röfvad rikdom
strålar du. —

Af inga strider rörs ditt sinne nu.

Ja, du är skön och segrar än hvar
dag,

du tar till fånga, reder nederlag.
Dock ingen vrede, ingen sinnets
glöd

dig rör i dagens spel om lif och död.

Hur vore dock, om än en gång din
barm

i pansar smyckades, af vrede varm,
om på ditt gyllne änne än du satt
stridshufvan, rostande i tornets natt.

O, att få se din blick ännu i brand! —
Jag arme stridsman utan här och
land,

om min valkyrja jag fick se en gång
som fordom eldande till strid och
sång —

jag kunde glömma svek och brus-
ten tro

och sätta in min fot i bygelsko
och spränga fram med dig emot
en värld

af låghet präglad och i fördom
snärd.

Hvad striden skulle gälla vet du väl:
Vi skulle lösa kungadotterns själ
ur smutsig länk, som kedjar hennes
fot,
nu leda ormar gnaga lifvets rot.

Jag sjönge väl en krigarskara hop;
vi stormade vid hanars gryningsrop
med glada lurar mörkrets starka
skans
och lade ned för dig triumfens
krans.

Jag väntar tecken, väntar under än.
Si lösen bidar jag — ack, gif mig
den!

O vet, jag fruktar icke stridens död,
men väl den frid, som släcker sjä-
lens glöd.

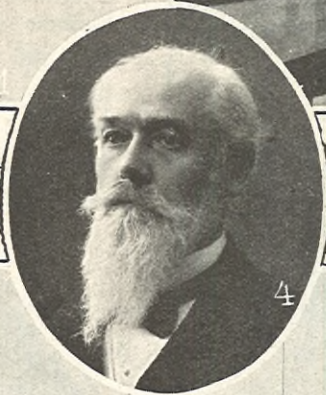
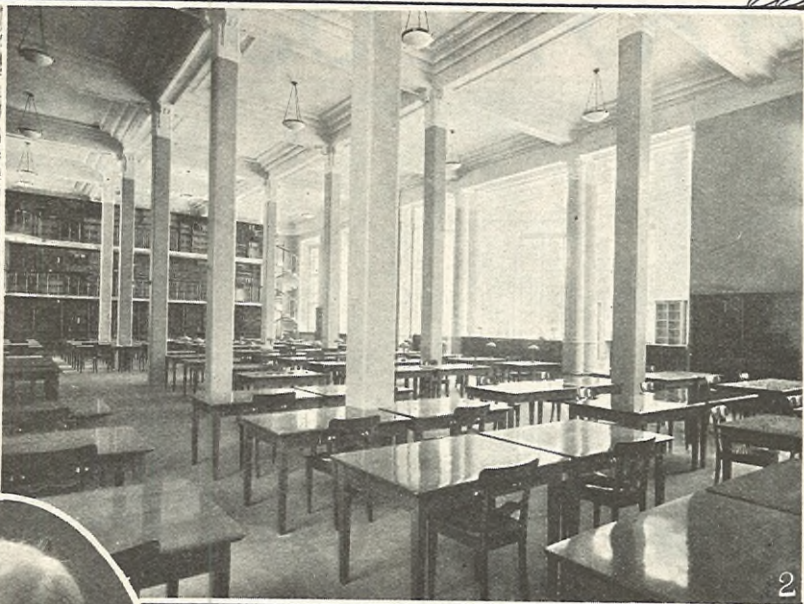
OTTO LUNDH.

Pellerins Grädd- och Växt-
Margarin
ersätta det finaste mejerismör.

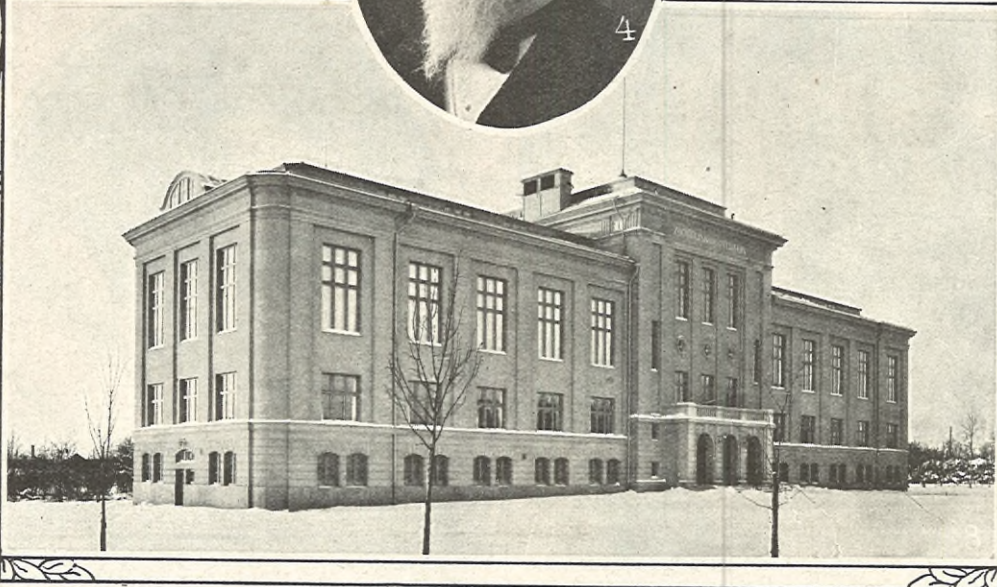

1. Carolina rediviva med den nya tillbyggnaden. 2. Läsesalen i Carolina rediviva. 3. Det nya Zoologicum.

4. Överbibliotekarien dr. Aksel Andersson. 5. Prof. J. A. A. Appellöf. 6. Prof. A. Wirén. G. L:son Finn foto.

Carolina rediviva i förnyad gestalt och

den nya zoologiska institutionen i Uppsala.

EFTER FYRAÅRIGT OMDANINGSARBETE står Uppsala universitetsbibliotek, Carolina rediviva, färdigt i förnyad gestalt. Exteriören från Drottninggatan visar inga spår till förändring, men från Engelska parken ser man den nya flygeln på husets baksida, där läsesalen med 85 platser i stället för 25 i den gamla, har fått en modern och tilltalande lokal. Det inre af Carolina har undergått en genomgripande omdaning och universitetsbiblioteket framträder efter denna restaurering som ett af de främsta af Nordens offentliga bibliotek. Ombyggnaden är utförd af arkitekten Axel Anderberg i samråd med överbibliotekarien.

Uppsala nya zoologiska institution har i dagarna högtidligen invigts, sedan den under det senaste året så småningom tagits i bruk af zoologerna, som länge varit alltför trångbudda i Gustavianum. Det nya Zoologicum är förlagdt i

grannskapet af de andra naturvetenskapliga institutionerna, som så småningom vuxit upp i botaniska trädgårdens närhet. Vid invigningen gaf institutionens prefekt, professor A. Wirén en kort historik öfver det zoologiska studiets uppkomst och utveckling i Sverige och berörde med några ord den nya byggnadens historia. Zoologiska institutionen är i sitt nuvarande skick fullt modernt utrustad med alla tekniska hjälpmedel för forskningens behof.

jag minns så många gånger hur vi hungriga gingo till sängs.

En gång sutto vi alla kring bordet och åto affonvard. Mor hade skurit brödskifvorna så tjocka, att vi knäppt kunde gapa öfver dem, smör eller sofvel fanns ej i huset och drycken i stånkan var vatten, drickat var slut och vår enda ko stod i sin. Syster Anna, en liten klen stackare, vår Herre tog henne snart hem, grät och figgde för lite smör eller kött. Det svarta brödet ref så i hennes mage, sade hon. Då såg jag, hur mor slog förklädet öfver sitt hufvud och brast i gråt. "Jag har inget, barn," sade hon, "vi äro för fattiga." Ser du, barn, har man en gång sett sin mor gråta öfver något, då förstår man hvad detta något vill säga.

Så växte jag upp och fick tycke för en fattig bondson. Hans far var en rik bonde, men han var yngst af fem barn, han måste ut, som alla utom den äldsta, och bli en simpel man. Och Gud skall veta, att hur mycket jag ända den dagen grät, så har jag aldrig ångrat att jag lät honom vandra ensam ut i världen, och i sinom tid gifte jag mig med den rike bonden, din far. Du har aldrig behöft frysa

eller svälta, barnet mitt, du har jämt varit fin. Tänk på din mors ord: fattigdom är den tyngsta af alla bördor."

De reste sig och gingo långsamt hemåt. På vägen, som kantad af pilar ledde från stora vägen in till gården, syntes en karriol med en munter springare framför.

"Åhå, sannerligen kommer inte Anders Martonsson körande hem, ja, jag har länge frott det. Nu, barn, nu kommer din lycka! Nu får vi gå längs renen här och gå genom hagen och lågan, så hinna vi möta din friare på gården."

"Mor," kom det ångestfullt från Elna, "jag har lofvat Märten."

"Märten ja, han är i kriget, han är kanske vid det här laget stupad, tänker du vänta på honom all din dar? Tag nu ditt förnuff till fånga! Elna, kära mitt barn, om vår Herre ger oss missväxt ännu några år, så bli vi kanske fattiga, kan du väl bära fattigdomen, — du, som aldrig ens känt den?"

Elna teg. Tysta gingo mor och dotter ginvägen till sitt hem, och när de inne på gården togo emot den rike Anders Martonsson, som i kyrkhatt och långrock med piskan i

handen klef ned från kuskbocken och djupt bugande anhöll om ett enskildt samtal med mor Malena, fast han nog gärna såge om Elna vore med, — då kände Elna, att hennes öde var besegladt. Inne i den skumma kistkammaren, där uppgörelsen ägde rum, räckte hon den gamle, redan 55-årige frälsbonden sin hand och förklarade sig beredd att låta lysa för sig redan nästa söndag.

När bröllopet sedan hölls och firades med så stor ståt och pomp, som den dyra tiden medgaf, kunde ingen se, att den unga bruden i mors och mormors bröllopsstass och socknens guldkrona på hufvudet genomkämpat ångestfyllda nätter, innan hon resignerat inför det fasansordet: fattigdom.

Män skref anno 1716.

De femton åren, som förflutit sedan Elnas och Anders Martonssons förening, hade ej gått spårlöst förbi.

Riket hade lidit under ett ändlöst krig, skara efter skara af Sveriges unge män hade förblödt i kriget eller än värre, förmäktade i fångenskap, Pultavas dunder skall hade ska-

(Forts. sid. 114)

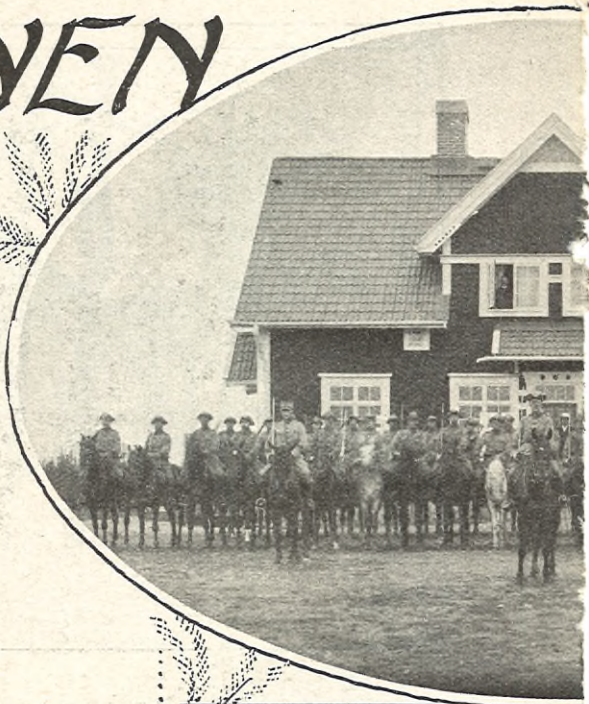

SKYDDSSKVADRONEN

HÖGT UPPE I NORR har vårt land behof af skyddande vakt för att värna om gränserna under världskrigets alljämt sligande påfrestningar.

En af dessa vaktande utposter äro Skyddsskvadronen i Lappträsk, från hvilken vi här meddela ett antal måleriska bilder tagna vid olika liden af året. 1. Skjutöfning i stark kyla. 2. Stallen repareras för vintern. 3.

I LAPPTRÄSK

Midsommaren skall firas. 4. En transportkolonn. 5. Korum framför stationshuset. 6. Nyheter från världskriget. 7. En skidlöpare. 8. Signalen ljuder. 9. En afdelning af skyddsskvadronen. 10. Ett mat-fält. 11. En officer roar sig med att köra med ren. 12. På expeditionen. 13. Efter häst på skidor. L. W. Drugge foto.

kat en värld, och bland högre klasser och menige man fanns blott en tanke: Gud nåde oss! Den redan då åldrande frälsebonden hade blifvit en gammal knarrig gubbe, som låg i ugnsbänken dagen lång och trätte på allt och alla. I det välbärgade frälsehemmanet hade år och barn följt, men lyckan hade ej velat bli bofast. Dödsängeln vandrade fram och mejade af de späda lifven. Åtta gånger hade mor Elna tryckt en liten röd och skrikande byting till sitt bröst och lagt stål i kors i deras lindor, men lika många gånger hade hon följt deras små kistor ut genom gårdsporten och in på kyrkogården, där de nu hvilade i N:o 14 Sjötorps familjegrav under den tunga hällen.

Hvarken glädje eller sorg hade hon känt när de kommo och gingo. Värst hade det varit, då hon begravt sin äldsta, sin förstfödda, sin Bengta. Den lilla sexåringen hade redan hunnit växa in i sin mors hjärta så pass att det kändes som om ett stycke af henne själf jordats på samma gång. Men nu var också det öfver, och när hon gick in på kyrkogården och lade blommor och kransar på hällen på de smås födelsedagar, kände hon, att de voro i friden, i samma resignationens frid som hon själf lefde.

Äfven på henne själf hade de femton åren lämnat spår.

Den späda finlemmade flickan hade blifvit en mogen hustru, hvars runda, finhyllta ansikte under morshufvan fick sitt uttryck af de vackra ögonen, som lugnt och resigneradt blickade ut i världen. Hon såg ej ut som den som genomlevvat någonting. Hon gällde för att vara den rika bondhustrun, som hade vänliga ord och blickar för alla, som kunde hjälpa där så behöfdes, som hade ständigt förråd af kryddor och medikamenter för de sjuka, och som skötte sin gamle knarrige man som en Guds ängel.

Det var en kall oktoberkväll.

Blåsten hven och tjöt i skorstenar och skjul, men inne i Anders Marlonssons stuga var det varmt, ty för första gången på vintern hade man eldat i säftugnen, och i dess värme hade t. o. m. Anders Marlonsson funnit det för gäsigt i ugnsbänken. Han satt nu borta vid bordsändan. Drickskruset stod framför honom, men han rörde det inte. Han lät sina blickar löpa omkring i den väl ombonade stugan, där bonader, täcken och ryor buro vittnesbörd om mor Elnas flit. Ja, hvar var hon nu igen? Han skulle minsann lära henne att stanna hemma, hvad hade hon ute att göra, de hade ju sitt folk, som skötte utegöromålen, och ännu hade inte höstslakten börjat.

Elna kom in, röd och varm. Det syntes att hon gått långt och raskt.

Hon gick rakt fram till ugnen och ställde sig i dess sken.

Där hon stod, en personifikation af själfva hälsan, med det ljusa lockiga håret, som morshufvan ej lyckades hålla tillbaka, förstulet fallande fram här och där i pannan och nacken, föreföll hon gubben så åtråvärd, att hans gamla knarrighet på nytt bröt ut. Hon var ung och sund, — han gammal och på grafvens brädd, — när han var död, — åh, herre Jesus, det flammade till för hans ögon.

"Jag tycker en hederlig dannekvinnasom du borde inte ränna socknen kring som en annan fattighus-Brita," kom det relligt.

"Jag har varit på kyrkogården nu i kvällningen."

"Där är inte din plats, där regerar gaster och troll."

"Åh far, säg inte så, där ligger ju mina små," kom det ångestfullt, "i dag var det Ingas födelsedag."

"Jag kan nog tro det. Hvad skall det tjäna till att minnas deras födelsedagar nu, du unnade dem ju aldrig att lefva."

Den unga hustrun såg upp. Så kom det, undergifvet och dämpadt: "Nej, du har nog så rätt, far, jag unnade dem ej att lefva."

Det blef tyst.

Gubben hade somnat in, där han satt, som han så ofta gjorde nu för tiden, mor Elna tog fram sin spinnrock och sina ullkardor, och hjulets surr och gubbens snarkningar voro en stund det enda ljud, som hördes. Elna satt och räknade ut hvilka saltkar hon först skulle tömma i och för den stora slakten, och under hennes fingrar förvandlades de fina kardorna till det mjukaste ullgarn.

Kåre, hunden, skällde skarpt och ilsket.

Elna lyssnade. Kunde det komma någon i kväll i detta väder, så mände det vara långväga främmande.

Hon väntade just att någon af tjänarne inne i folkstugan skulle gå ut och tysta hunden och se hvem den främmande var, då hon hörde hunden sluta upp med sitt ilska skall och vänligt skälla till ett par gånger. Nu kröp han nog in i sin koja igen, då var det väl en vän, som kom, ty annars hade nog ej Kåre tegat.

Det klampade ute i farstun.

Någon gick därute och famlade efter låset till stugdörren, det lät så underligt.

Anders Marlonsson vaknade och de långsynta ögonen riktades mot dörren. Elna fortsatte att spinna, men såg oafvändt mot dörren, som ville hon ha lösning på det ovana ljudet.

Dörren gick upp. Nu sågo de, hvad det var.

Det var en kronans karl, en invalid, en stackare med träben, en som väl varit med i Pultavaslaget och i rysk fångenskap, som lyckats krångla sig därifrån och som nu vandrade land och rike rundt och fick sitt dagliga bröd i vederlag för sina krigshistorier. Gunås, sådana såg man många nog nu för tiden!

"God afton," kom det lågmäldt borta från dörren, "lycka och välsignelse och hvad kärt är åt alla härinne!"

"Tack! stig fram och värm er; I har väl gått långt i dag, kan jag tro," sade gubben glad öfver afbrottet i enformigheten.

Invaliden linkade fram. Hans ögon sökte mor Elna, som fortfarande spann sitt garn. Hon reste sig, gick ut men kom strax in igen.

Efter en stund kom en piga in. Hon dukade på bordsändan upp mat åt vandraren, så gjorde man mot alla stackars kringvandrande invalider, man ville väl visa, att man uppskattade hvad de gjort för fosterlandet.

Vandraren åt under tystnad, mor Elna spann och gubben teg.

Om en stund kom det säffligt:

"Har han gått långt i dag?"

"Från Nöbbelöf."

"Hur långt skall han?"

"Jag kommer som bud från en, som är barnfödd här i byn, som vill höra hur det nu är här."

"Hvad heter han?"

Elna hade slutat spinna. Färgen kom och gick på hennes kinder, hvar var nu resignationens frid?

"Han heter Märten."

"Så heter nog många i den här socknen."

"Han var fördräng hos Anders Nils' änka innan han gick i kriget."

Gubben vände sig till hustrun.

"Då var det väl han, som lämnade din mor ensam med hela vårarbetet och gick i kriget det året vi gifte oss."

"Det var väl det."

Elnas händer skälfdde, där hon höll i gar-

net, så att det blef en enda tofva af hela kardand.

"Nå, hvad vill han då?"

"Han har utmärkt sig och fått en gård uppe i Sörmland att bruka och bebo, och mitt ärende var att spörja, hur det nu ser ut i hans barnasocken."

"Nå, Elna sänd nu en hälsning till er gamla fördräng," kom det hånfullt från gubben.

Elna reste sig och gick fram till invaliden.

Hon tyckte, att de båda borde se, hur hjärtat dunkade, hur kinderna glödde och hur tårarna voro nära att komma ur hennes ögon i heta lisande strömmar, — så gjorde hon en jätteansträngning, log så kindernas gropar blefvo djupa och räckte invaliden sin hand:

"Säg honom, att mor Malena är död och Elna gift och nöjd och nog minns sin forne fördräng. Och när I får ätit, så gå in i folkstugan och muntra upp tjänarne med litet snack, och i drängstugan är en bädd för er i natt."

Hon gick ut ur rummet.

Men inne i kisikammaren bland kjolar och sjalar och pälsar, där luften var instängd och tung af doften från kryddkvastar och vinteräpplen, låg mor Elna på knä framför en stol och gaf tårarna fritt lopp. Hon hade känt igen den stackars invaliden, hon ensam, — åh Jesus! Att de så skulle mötas! —

Men den Elna, som bäddade den stora himmelssängens många bolstrar och dynor och hjälpte den åldrige gubben i säng, det var samma lugna husmor som förr, hon började tro, att det var de husliga sysslorna, som gafvo henne sinnesro. När hon intagit sin plats bland de många bolstren vid sin makes sida kommo tankarne igen.

Det blef en lång natt, men det blef ock morgon. Då var invaliden länge sin kos.

*

På våren 1717 öppnades N:o 14:s familjegrav ännu en gång.

Anders Marlonsson hade samlats till sina fäder efter långt affynande. De sista åren hade han varit skral, hvar löfspricknings- och löffällningstid hade man i byn väntat få höra klockorna ringa för hans själafrid. Men nu hade han äntligen somnat in i den eviga sömnen, och mor Elna hade firat hans jordafärd med all den heder, som tillkom en välaktad frälsehemmansbonde.

Sockenborna började redan fundera på en ny make åt den väl bibehållna rika änkan, som gick och ordnade i sin gård. Men det såg inte ut som om hon länkade på nytt gifte.

Offa gick hon upp till kyrkogården och lade blommor på hällen öfver grafven, makens dödsår och sitt eget födelseår hade hon låtit hugga dit, — ja rundt om hällen på kanterna hade hon låtit samme stenhuggare inrista: "Jag vet att min Förlossare lefver o. s. v.," — det var minsann dyrt, så nog sörjde hon alltid.

Ibland gick hon upp i skogen och ut på vägarne. Än såg man henne här, än där, med hunden Kåre vid sin sida, men kom man till gården, var hon där och höll ordning på allt. Man förstod sig inte på henne och runkade sina hufvuden. Hade mor Elna blifvit svärmodig?

Om hon ej gifte om sig utan doge barnlös skulle ju Anders Marlonssons brorsbarn ärfva gården, — de hörde gärna talet om mor Elnas svärmod.

Så gick vintern och det blef vår.

En dag i maj månad lockade mor Elna Kåre med sig och gick upp till kyrkogården. På hällen lade hon hela fång af trädgårdstjappans blomster, påskliljor, tuppkammar, morgonstjärnor, och så tog hon afsked af grafven. Med ett knyte i handen, innehållande utom litet kläder några silfverskedar, den

tidens sparbanksböcker, och silfverlanta, Kåre vid sin sida, vandrade hon så ut ur byn mot norr, ideligen mot norr.

Ju längre hon kom, dess ljusare blefvo nätterna; det var så underligt för henne, som aldrig förr erfarit de ljusa nätternas ljusning. I granskogarne, där linnéan doftade och taltrasten sjöng, vandrade hon som i en dröm, Uppsveriges röda stugor och hvita knutar syntes henne som glada skratt, och så kom hon till slut till Stockholm. Där gick hon upp till krigskollegium, hon skickades hit och dit, och hur hon ställde till, så fick hon omsider vefa hvar Mårten, hennes forne fördräng och vän, hamnat. Han hade fått en gård i Sörmland, hade ett annat namn och var en bra karl, men invalid.

Och det blef till att gå igen.

Ibland som på uppvägen fick hon åka en bit med någon forbonde eller skjutsgosse på hemväg, ibland sof hon i någon bondgård, men oftast i skogen med Kåre till hufvudgård.

En kväll i september kom hon fram.

När hon gick uppför vägen, som ledde till det kaptenställe, där Mårten bodde, kände hon benen svikta under sig.

Hon gick upp på gårdsplanen, kände som så många gånger förr saknaden efter de kringbyggda skånska gårdarne med deras känsla af ro och trygghet, — så tog hon mod till sig och bad en dräng att få tala med husbonden.

Han gick före och visade vägen, öppnade en dörr och släppte in henne. Så stängde han dörren.

Det var skumt inne i rummet med dess mörka paneler och tunga möbler.

Borta vid bordsändan satt en man. Det var Mårten. Han tycktes ej känna igen henne, och hon stod med nedslagna ögon och klappande hjärta. Så neg hon.

"Hvad vill du?"

"Jag vill söka tjänst."

"Hvad då?"

"Åh, jag tänker kvinnfolksgöra är här väl behof af."

"Här är fullt."

"Åhnej, herre, det är nog rum för mig."

"Hvarifrån kommer du?"

"Från Sjötorp."

"Det var en gång min hemtrakt."

Det blef tyst i rummet en lång stund.

"Lefver Anders Martonsson?"

"Han är död."

"Och hans änka?"

"Hon är ute som simpel piga."

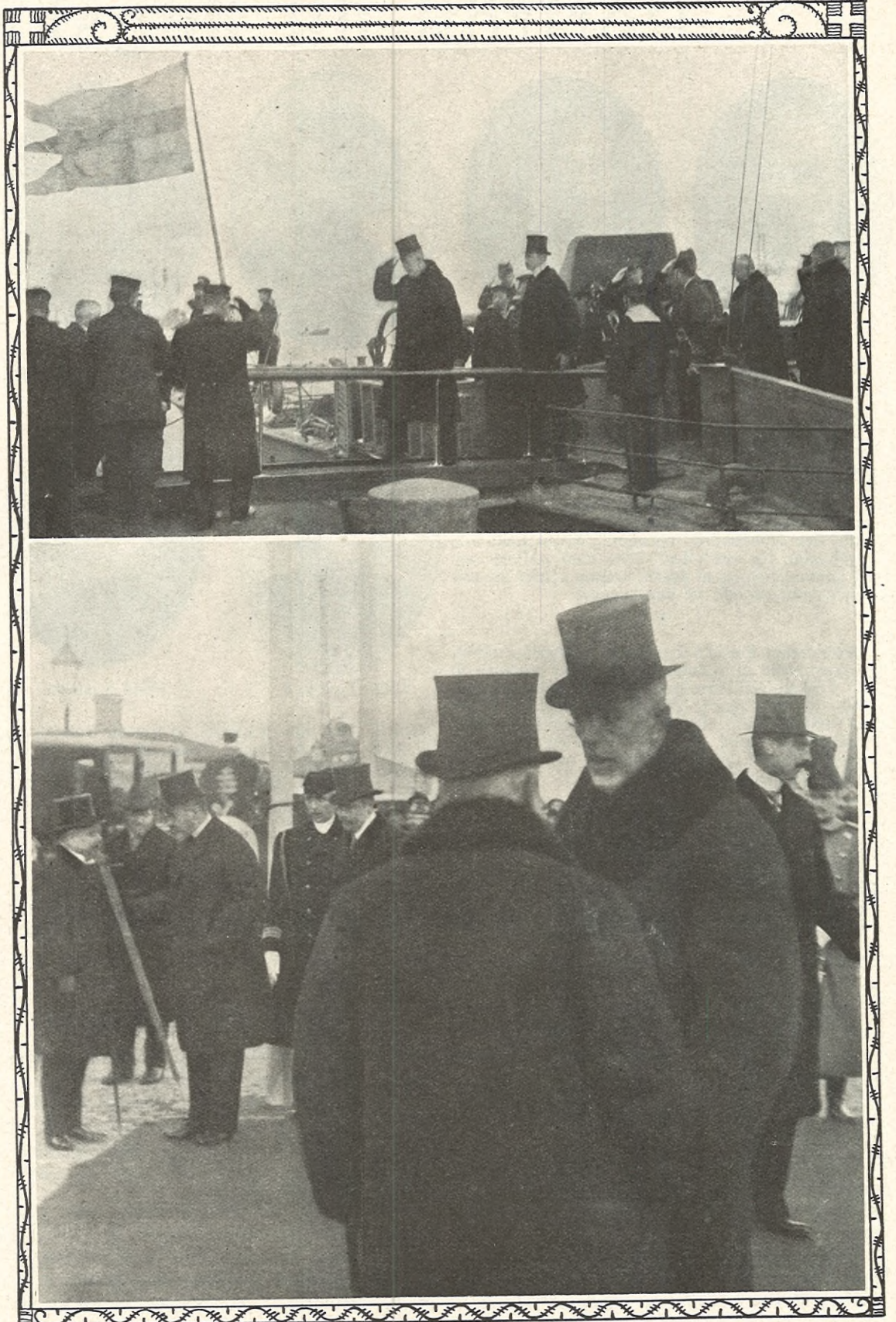
"Var det då så fattigt efter den rika frälseåbon? Jag vill minnas hon tog honom för pengars skull."

"Hemmet är rikt, men hon fann det fattigt."

"Fattar jag dig rätt, så är hon nu på vandring till en försmådd friare för att bjuda honom sin afdöde mans hem."

"Nej, Mårten," de glömde båda, att de spelade under täcke med hvarandra, "så var det ej. Jag har gått från hem och hård, de tro, att jag är död. Jag gifte mig med min salig man — Gud fröjde hans själ! — för min mors skull och min egen svaghets skull, jag trodde inte jag skulle kunna ufhärda fattigdomen. Men jag fann, att intet är så svårt som sinnets fattigdom, och när jag nu är fri, så ville jag söka plats hos dig för att få vara i din närhet, hjälpa dig och tjäna dig. Jag trodde ej du skulle känna igen mig efter så många år, men när du det gör, kan jag för min stoltthets skull ej stanna."

"Hvart går du då?"

Konung Gustafs Köpenhamnsbesök.

Öfre bilden: Konung Gustaf landstiger vid Toldboden. Nedre bilden: Efter landstigningen. Personerna äro från vänster: konseljpresidenten Zahle, prins Valdemar, prins Gustaf, konung Gustaf i samtal med svenske ministern Günther, längst till höger konung Christian. — Elfelt foto.

"I någon gård behöfs nog min hjälp, tror jag. Farväl! Kom, Kåre!"

Hon vände sig om för att gå och hunden reste sig motvilligt.

Då hörde hon bakom sig, hur träbenen klampade mot golfvet, det gick hastigt.

Hon vände sig inåt rummet för att se hvad det var. Där kom Mårten mot henne. Hon såg ej hans träben eller krutstänken i ansiktet, hon såg bara hans glada, blå, trofasta ögon, hon kände sig slutas i hans starka armar och hörde bara: "Skulle jag släppa dig nu, då jag äntligen får dig," och så tyckte hon sig vara nere i den skånska skogen som en gång i ungdomen, och hon tyckte, det var vår och fågelsång och jubel, och om och om igen hörde hon Mårtens:

"Kindlieb! — Kindlieb! allra kärastan min! — allra kärastan min! —"

Och så kom det sig, att den välaktade dannekvinnan Elna Andersdotter ej fick sin dödsdag inhuggen i den sten, som täckte barns och makes stelnade leder. Men i kyrkboken hade en främmande hand skrivit vid N:o 14 Sjötorp:

"Om hustrun förtäljes det, att hon efter mannens död blef svärmodig och vandrade af och an. En gång följde man hennes spår till sjöstranden, en annan gång långt in i skogen. Hon kom aldrig mer igen. Gud fröjde själen hennes!"

Porträtt till dagskrönikan.

Christian Olsson.

Elisabeth Olsson.

Emma Toll.

Hilda Hasselblad.

Emelie Peterson.

Elisabeth Peterson.

Hälsingborgs stad har fått mottaga en större donation från fil. dr Christian Olsson och hans syster fröken Elisabeth Olsson, som skänkt 150,000 kronor hvardera till upprättande af ett sjukhus för obotligt sjuka, företrädesvis yngre kvinnor från Hälsingborgs stad samt Luggude och Rönnebergs härad. Äfven tomt och byggnader för anstalten följer med gåfvan och ett kontant belopp af 60,000 kronor afsedt att användas uteslutande till inredningen.

Målarinnan Emma Toll har i dagarna aflidit, närmast sörjd af syskon, i en ålder af närmare 70 år. Fröken Toll, som genomgick Konstakademien 1864-70 och gjorde omfattande studier i Paris var under flera år teckningslärarinna i Anna Sandströms skola. Hon har gjort sig känd som en framstående porträttmålarinna och har äfven utställt på Salongen.

Med fru Hilda Hasselblad, som aflidit i Stockholm, maka till grosshandlaren Oskar Hasselblad, bortgick en sällsynt varm och god kvinna. Fru Hasselblad var född i Göteborg och hette som flicka Kjellberg och hon hade fått i rikt mått det för många göteborgskor utmärkande sociala in-

Hilda Lindgren.

Frida Boström.

fresset. Hon var en idealist af renaste vatten och hennes läggning kom henne att tro på en ljus framtid för mänskligheten trots allt. Sörjande vid hennes bår stå make, barn och barnbarn, en stor vänkrets och många fattiga och betryckta, hvilkas stöd hon varit.

För Iduns läsare i Karlskrona äro fru Emelie Petersons drag säkert välbekanta. Hon hör till dessa duktiga kvinnor som med en medfödd affärsbegäfnings förena den erforderliga energien

och uthålligheten att drifva ett företag igenom. År 1870 grundade fru P. en blomsterhandel i Karlskrona, den första på platsen och som under en lång tid af år var ortens främsta. I sin dotter Elisabeth hade hon en god hjälp, tills denna lämnade affärsverksamheten för att utbildas till gymnast. Fröken Elisabeth Peterson har under flera år innehaft ett känt massageinstitut i Berlin.

I den höga åldern af nära 84 år afled för kort tid sedan porträttmålarinnan Hilda Lindgren i Göteborg. Fröken L. var elev af Amalia Lindgren och hade för öfrigt studerat i Paris hos Tissier. Bland hennes mera bemärkta arbeten må nämnas porträtt af rektor C. F. Winkrans i Majoranas elementarläroverk för flickor i Göteborg.

Fröken Frida Boström, sedan mer än 30 år anställd som kassörskas vid Sundsvalls Sparbank i Sundsvall, har i dagarna aflidit i denna stad 49 år gammal. Med nit och aldrig svikande pliktthet skötte hon sitt kall, tills ett slaganfall för ett år sedan bröt hennes hälsa. Fröken Boström var dotter till framlidne kontraktsprosten J. O. Boström i Sundsvall och sörjes närmast af syskon.

UNDER MIN BARNDOM SÅG JAG ALDRIG någon skidlöpare. Den förlöt nämligen i Sveriges sydligaste och flackaste landsända.

Jag minns däremot hvilket uppseende en sparkstötning väckte på den gamla universitetsstadens gator.

Och när jag sedan såg folk streta fram på vägarna med sina stafvar i händerna, röda af ansträngning, fann jag dem en smula löjliga.

Skidåkaren är en flottuppenbarelse endast i de ögonblick han befinner sig i luften. Distansskidaren påminner något om den bild Heidenstam i ungdomligt öfvermod gaf af prosaförerna: en sorts tröga tordyflar som krälar i kapp uppför en tjärad stam. Skridskoåkningen med sina rytmiskt eleganta kurvor är vintersportens lyrik. Slådan med sin bjällerklang och bobsleighen med sina hastiga omfamningar och sin hissande lifsfara dess romantik.

Men skidan är epiken. Äfven utan att resa till Lappland och Jämtland kan man möta dess förtrollning.

Jag startar när solen står som högst. Och börjar på landsvägen, som andra.

Termometern står på 12° under noll. Har man fingervantar, kännas händerna snart stelnade kring stafvarna. Vägen går i tråkig jämn stigning, skidorna måtte vara illa vallade, det kommer ingen fart i glidningen.

Man går med stafvarna i ena handen för att kunna stoppa ned den andra. Efter en liten stund börjar den snåla blåsten nypa äfven i örsnibbarna.

Det är då den nesliga tanken för en minut kan finna ett visst gehör: vänd om och

Ett skidspår i skogen.

njut af den traditionella vintersport, som består i varm glögg i ett väl ombonat rum...

Vade retros Satanas! Där har vi redan skogskanten. De snötyngda furorna stå så tätt som en häck och det är nätt och jämnt de öppna sig så mycket att vägen får slippa in i deras kristalliska rike.

Här inne är det alldeles stilla. Man kan knappast tro, att man befinner sig en kvart från en stor villastad med station, restaurang, biograf och saluhall. Fullständig vildmark. Skidornas hväsande mot snön är det enda ljudet.

Ett spår tar af och stiger upp till vänster. Du följer det med en viss nyfikenhet. Det är ett ganska färskt spår, eftersom sista snöfallet inte bäddat igen det.

Ingen kan återge den mystik och den skönhet som hvilar öfver ett ensamt skidspår i skogen, där det dyker in under slokande snögranar, kläffrar öfver en kulle, följer en frusen bäck. Det är ett sällskap man kan följa i timvis och som man fäster sig vid.

Plötsligt delar det sig. Det är alltså två som skidat fram här före dig. Var det samtidigt manne? Blev de osams om vägen — eller någonting annat — just vid den här dubbeltallen?

Det ena spåret har försiktigare och vekli-

Manuskript och bref

af redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen af Idun, ej till någon särskild medlem af densamma.

gare karaktär. Det går helst "undan" liksom gamle Bojgen och håller sig på slät mark. Den andra — som du följer i det glada öfvermod som det fysiska välbefinnandet skänker — tar hinder, kläffrar uppför backarna och står rakt utför stupen.

Ty nu mår du så som endast en skidlöpare kan må. All känsla af köld och olust är borta. En värme, sådan hvarken glögg eller brasa kunna alstra, rinner genom alla lemmar. Efter en brant klättring bland kubbar och vindfällor, måste du stanna och knäppa upp sportkavajen.

Du ser dig omkring och det är nu du upptäcker hur underbart det är i vinterskogen. Intet lif höres eller synes. Men några aftryck af små tassar borta vid en enbuske vitna om att denna enslighet nyss speglats i ett levande väsen. Var det manne en ekorre, som saft på sina små bakben med svansen som en plym på ryggen, spejande och flämtande.

Ljudet af en kvist som knäckts ljuder som ett pistolskott i stillheten...

Du förnimmer något af hvad Hamsun menade, då han vid en glänta i fjällen skref: "Gud har just varit här."

Och nu börjar västerhimlen glöda. Det är som spildt vin i spåret där det förlorar sig bland stammarna, och öfver trädtopparna se de lätta molnquirlanderna ut som om de doppats i stomatolcrème, medan på österhimlen månen full och rosad står redo med sina silfverrena belysningseffekter.

Och med en ton af svällande klang i bröstet sätter du åter fart. Det vet ju alla skidlöpare, att föret aldrig är bättre än i solnedgången.

ARTUR MÖLLER.

© PÄRMAR ©

till IDUN kunna erhållas hos hrr bokhandlare eller direkt från IDUNS EXPEDITION, mot likvid i postanvisning, till följande priser:

- Röd pärm, med guldtryck, till "Idun" . . . Kr 1: 50 + porto 30 öre
- Röd eller grön pärm till "Iduns Romanbibl." " 0: 50 + " 10 "
- Röd eller grön pärm till "Iduns Hjälpreda" " 0: 50 + " 10 "
- Samtliga tre pärmar . . . . . " 2: 50 + " 30 "

SYALÖFS

KORNFLINGOR

en produkt af uteslutande svenskt jordbruk och svensk industri.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 11-17 FEBR. 1917.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; biffstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Palsternackspuré med ostkrutong; gratinerad slätvar med pressad potatis; bäjersk kräm med choklad och gula mandelspån.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; kryddsill med potatis; kaffe eller te. Middag: Köttpudding med grönsaker och svamp- eller tomat-sås; katrinplommonkräm med grädd eller mjölk.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt hafregrynsgröt med mjölk; falfschnitzel med potatis; kaffe eller te. Middag: Strömmingsflundror med potatismos, kall rispudding med saftsås.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling med frukt-kompott; nudelgratin; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Kroppkakor med smält smör och stufvade turkska bönor; soppa på krossgryn med tor-kade äpplen.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekta kroppkakor; mjölk; kaffe eller te. Middag: Brynt hvitkålssoppa; jästmunkar med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; gröt af kornflingor med mjölk;

NYA
WERMLANDS-TIDNINGEN
Etabl. 1859 Karlstad Etabl. 1850
Rikstelefon namnanrop Länstidningen
Värmlands enda dagliga tidning

Behagliga och
välgörande äro
GAHNS
runda tvålar:
Lavendeltvål
Hafremjöltvål
Tallbarrstvål

strömmings-à-la-daube med skarp-sås och potatis; kaffe eller te. Mid-dag: Kokt rimsaltad färbringa med rotmos; hafresoppa.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt kornflinggröt med mjölk; bräckt färbringa (rester från fredag) med potatisbullar; kaffe eller te. Middag: Blodpudding med smält smör och lingon; hvit sago-soppa.

RECEPT:

Gratinerad slätvar (f. 6 pers.). Se Iduns kokbok nr 377.

Bäjersk kräm med cho-klad (f. 6 pers.). Se Iduns kok-bok nr 886.

Strömmingsflundror (f. 6 pers.). 36 strömmingar, 20 gr. salt, 1 liten knippa persilja eller dill, salt, hvitpeppar, socker.

Till panering: 2 msk. mjöl (20 gr.), 1 ägg, 1 msk. mjölk, 2 msk. stötta skorpor.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), eller 2 hg. flöttyr.

Beredning: Strömmingen rensas, ryggen borttages, den mörka hinnan skrapas noga bort och ström-mingen sköljes mycket väl och får ligga i skummad mjölk en kvart. Den klappas därefter in i en fisk-handduk och ingnides med saltet. Persiljan eller dillen rensas, sköl-jes, klappas in, hackas fint, vrides i en duk och blandas därefter väl med salt, hvitpeppar och socker. Två strömmingar läggas mot hvaran-dra med skinnsidan utåt och litet

af persilje- eller dillblandningen strös emellan dem. De doppas först i mjölet, därefter i ägget, vispadt med vattnet, och vändas sedan i stötta skorpor. Flundror stekas i smör eller flöttyr 8-10 min. på hvarje sida, uppläggas på varmt fat, gar-neras med persilja och serveras med potatismos.

Vegetariska kroppkakor (f. 6 pers.). 3/4 kg. kokt, pressad potatis, 1 ägg, 1-2 äggulor, 75 gr. hvetemjöl, salt, 3 tsk. finhackad portug. lök, 4 del. fina brödtärn-ingar af hvetebrod, 75 gr. smör.

Tillkokning: 3 lit. vatten, 2 msk. salt (30 gr.).

Till garnering: 3 msk. fin-stötta skorpor, brynta i 1 msk. smör.

Beredning: Potatisen blandas med de uppvispade äggulorna och ägget, mjölet tillsättes och degen afsmakas med salt. Den arbetas helt litet på bakbordet och utrullas till en aflång bulle, som skäres i bitar; dessa rullas därefter som skorpor. Brödtärningarna och löken brynas tillsammans i smöret. I hvarje kroppkaka göres en fördjupning, som fylles med brödtärningar, hvarefter kakan igentryckes väl. Kakorna på sättas i kokande, saltat vatten och få sakta koka med lock omkr. 10 min. Prövas med en vispkvist, om de äro färdiga. Uppläggas med hålslef på varmt serveringsfat och på hvarje kroppkaka strös litet af de brynta skorpor. Serveras var-ma med smält smör och stufvade turkska bönor.

Jästmunkar (omkr. 20 st.)
1 del. gräddmjölk, 50 gr. smält smör, 1 ägg, 50 gr. strösocker, bittermand-lar, 25 gr. prässjäst, omkr. 280 gr. mjöl, 1 1/2 del. äppelmos eller röd vinbärsgele.

Till kokning: 1 kg. flöttyr.

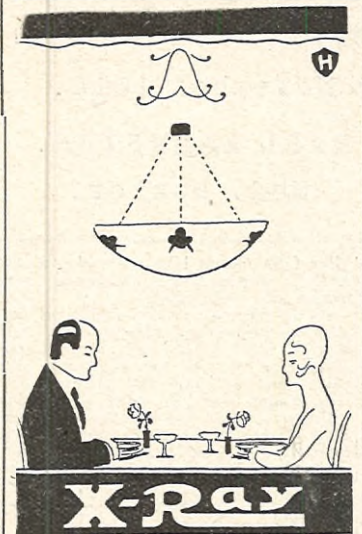
Beredning: Mjölken, som bör vara ljum, blandas med smöret, de uppvispade äggen sockret och den skällade samt rifna mandeln. Mjö-let och den i 1 tsk. socker ut-rörda jästen tillsätts, och degen arbetas, till den blir smidig och blank, hvarefter den får stå på varmt ställe att jäsa, utkaflas till 1 cm. tjocklek och uttages med rundt mått till kakor, som böra vara omkring 6 cm. i genomskär-ning. Mitt på hvarje kaka läg-ges litet äppelmos eller vinbärs-gele; kanterna penslas med ägg-hvita och tryckas väl tillsammans. Munkarna ställas på mjölad plåt och få jäsa omkring 1 1/2 tim. De kokas därefter i måttigt het flot-tyr, tills de äro genomgräddade och vackert bruna, uppläggas på sugpapper och få avrinna. Över-sockras och serveras varma som ef-terrätt eller till kaffe eller te.

Rotmos (f. 6 pers.). 1 stor kålrot, 1/2 lit. efterbuljong el. kött-späd, 1 lit. potatis, 2 msk. smör (40 gr.), 1 del. mjölk, 2 tsk. salt (10 gr.), 2 tsk. socker, 1/4 tsk. hvitpeppar.

Beredning: Kålroten skalas med tjocka skal, skäres i tärning-ar, hvilka påsättas i den kalla köttspadet och få koka till hälft-en mjuka eller omkr. 15 min. Po-tatisen skalas, skäres i tärningar och lägges ovanpå kålroten, hvaref-ter rotsakerna få koka, tills de äro mjuka. Det öfverflödiga spadet af-hålles då och rötterna mosas sön-der med gaffel. Det kalla smöret tillsättes genast jämte den upp-kokta mjölken, under det moset ar-betas väl med gaffel. Det afsmak-sas väl med kryddorna och serveras till salt kött, fläsk eller korf.

Behagligaste och effekti-vaste afföringsmedel är Apoteket Vasens Laxermarmelad för stora och barn. Pris 1 kr. pr ask. Finnes på alla apotek.

D. B. C.
Flytande Putskräm
för metaller.
Profva den och Ni använder al-trig någon annan. Fås öfverallt.
Fabrikant: Dorch, Bäcksin & Co. A.-B. GÖTEBORG.

Konstgjordt dagsljus. Indirekt elektrisk belysning. Hela rummet jämnt belyst utan skuggor. Elegant, behagligt, välgörande för ögonen. Begär vår X-Ray broschyr N:o 3. Besök våra utställningslokaler.
Nordiska X-Ray Reflektor A.-B.
Stockholm, Göteborg Malmö

Moderata dagbladet
Jämtlands-Posten
i Östersund är ett utmärkt annons-organ för den som vill träffa den burgna publiken vid Inlandsbanans omsättningskraftiga område. Begär direkt prisuppgift från
A.-B. Jämtlands-Postens Tryckeri, Östersund.
Rikstelefon 66.

SINGER
ÄLDSTA MÄRKE
BÄSTA SYMASKIN

Mellin's Food
är bästa kraftnärning för svaga, klena barn i alla åldrar. Bok om barns uppfosträn gratis och franko från Mellin's Food Depot, Malmö.

PARAMINT
PASTILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE.
Vid sjukdomar i munhåla och svalg. Effektivt skydd mot smitta vid epidemier. FLASKOR OM 50 ST. KR. 1.25
SÄLJAS ÖVERALLT
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

Hålsöm
utföres på maskin snabbt och väl. Hämtas och hemskändes.
INGEBORG NORSTROM
Vestmannagatan 37. St. Tel. Vasa 4 2 4 3.

Det bör ej vara damerna obekant!
att man med Gooda-Jästmjöl når det bästa resultatet vid småbak.
Säljes i burkar à 15, 25 och 50 öre.

Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co.

Krigsmör och Krigsåpa
Smöret förstklassigt. Välsmakande, smidigt och hållbart, 1:15 pr kg. Såpan förträfflig. Af ingredienser för 3 kr. erhålles 7 kg. såpa. Ut-förliga beskrifningar à 1:50 i fri-märken under adress: »För hem-met 1917», Södertälje.

Dubbelhaka
borttages efter ny metod medelst **Menton**. Pris pr sats 10 kr. Fullständig bruksanvisning med-följer.
Maria Enquist, Ex Sjukgymn. Institut för skönhetsvård och Plastiska Operationer.
Stockholm. Biblioteksgat. 6-8
Riks 160 68. Allm. 226 62.

”På säker grund byggas solida hus - en väl placerad annonsering förfelar icke målet”.

Idun som är jämnt spridd öfver hela landet ställer gärna sin erfarenhet till Eder tjänst.

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 31 Januari 1917.

Tillgångar:	Skulder:
Kassabehållning 4,756,460: 80	Aktiekapital . . . . . 20,000,000: —
Obligationer 15,006,971: 50	Reservfond . . . . . 7,250,000: —
Fastigh. o. inventarier 5,149,974: 49	Pensionsfond 271,852: 21
Reverser mot säkerhet 82,975,509: 27	Deposit. o. Kapitalr. 71,086,941: 90
Växlar 49,769,168: 18	Sparkasseräkning 43,803,567: 40
Kreditiv- och löpande räkningar 16,616,816: 94	Giro o. löpande räkn. 25,840,877: 04
Hos inhemska banker 3,997,950: 13	Postremissväxlaräkning 3,781,558: 54
» utländska banker 11,012,704: 26	Till inhemska banker 5,540,292: 77
Å andra räkningar 6,612,226: 99	» utländska banker 2,553,743: 71
	Af utl. bankr. ins. 2,193,692: 02
	Å andra räkningar 13,575,256: 97
	Kronor 195,897,782: 56

TRÅDARNA.

(Forts.)

Brukspatron svar öfver det för-baskade »knappmakeriet», undrade om fru Blom möjligen vore så pass hän-dig, att hon åtminstone kunde skaffa dem ljus i mörkret?
— Knapphängig, vitsade fru Blom och trefvade sig varligt fram till

Prima Engelska

Antracitkol, Ångkol, Hushållskol, Koks & Smideskol

ständigt på lager till lägsta dagspriser.

Telefoner: Namnanrop "Lavéns Kolimport"

LAVÉNS KOLIMPORT A.-B.

17 Mälartorget 17

En svensk läkares omdöme om Sasol-Tvålen:

Undertecknad, som dagligen använder **Sasol-Tvål**, får härmed intyga, att nämnda tvål har en behaglig, aromatisk lukt samt äger en synnerligen uppmjukande och lenande inverkan på huden, fullt jämförlig med de bästa franska tvålars. Särskildt utmärkt har jag funnit **D'Sasol-Tvålen**, hvarför jag anser mig kunna förorda densamma till bruk af läkare, tandläkare, sjuksköterskor och alla dem, som i följd af sin sysselsättning äro nödsakade att många gånger om dagen aftvätta sina händer.

Stockholm den 15 November 1916.

KARL MALMSTEN.
Med. Doktor.

strömbrytaren, vred kraftigt om knappen, så som hon sett sin dotter göra — men utan resultat.

Nu min bästa Karin, är situationen nog ohjälplig — ledningen bief säkerligen venstervriden.

Fru Blom tröstade honom med, att nu ville hon handla efter sitt bondförstånd. Hon gick upp i kontoret efter en undansatt fruktlåda och med brukspatrons stora fällknif spåntade hon sönder den till grofva stickor. I den öppna marmorspiseln ute i hallen gjorde hon upp en liten eld, som snart sprakade och flammade muntert. Den gamla trefotapannan, som hon förmått nog lyft ned från dess upphöjda plats på matsalshyllan, fyllde hon med vatten och satte öfver elden.

Brukspatron hade dragit fram den lilla pinnsoffan, en gåva af fru Blom från gamla hemmet — nu renoverad och kallad empire. Där satte sig de båda.

Fru Blom kunde inte förklara det, men hon erfor en obeskriflig känsla af välbehag, när hon lutade sig mot det gamla ryggsätet. Snart nog genomströmmades de båda af en behaglig värme, de visste inte själftva om den kom från den lilla lågelden

eller från någon inre spirande värme-källa. Brukspatron gnuggade händerna af belåtenhet.

— Så där ja, det är något af den gamla husvärmens, började han, man känner sig nästan som hemma hos sig. Och nu vill jag säga min mening rent ut, jag vill tillbaka till Granhamra, det är just, hvad jag vill det, där är jag i mitt rätta element, där är det min energi, som är drivande kraft utan något förbaskadt hokus pokus, här har min själ energi och element och konstgjorda krafter länge nog hållit mig för narr — — —

En skarp ringning på telefon klippte af samtalstråden, men som ingen af dem vågade aflyfta mikrofonen, fortsatte brukspatronen:

— Granhamra är inte att förakta, han lade sin arm på soffkarmen bakom fru Blom, visthusbodarna är väl fyllda, skall jag säga Karin, han såg själfmedvetet ut men — — — men, han harklade, det är ändå inte godt för mannen att vara allena, och med en ton, som han försökte göra obesvärad tillade han, vill inte fru Blom ta den tunga nyckelknippan och blifva min Katarina den andra.

Fru Blom böjde sig ned och makade

litet på stickorna under pannan. En ny ihållande ringning på telefon kom dem åter att sprutta till.

Han blängde förargad på apparaten.

— Slika fridstörare ha vi åtminstone inte på Granhamra, men fortsatte, jag är en rättfram man, som framlägger min proposition utan något krams krams — — — bjuder det emot kanske? och han räckte fram sin hand. Fru Blom tyckte sig redan i andanom höra nyckelknippan skramla vid sitt hemväfda förklädesband och ett belåtet leende spred sig öfver hennes ännu ganska traicha ansikte, då hon lade sin hand i hans och svarade:

— Tack, Isidor, det förefaller mig verklig, som om den brydsamma situationen här visat oss, att lika barn leka bäst. Jag hoppas, att vi ännu kan blifva mycket för hvarandra. — — —

Ännu en tredje ringning på telefon — — — men då vart patron rent rasande:

— Taktlösa slammertratt, röt han, ring på du, den som har något otaligt med Isidor Bergvall, han får allt laga sig hit.

Det gamla nyförlofvade paret fortsatte att tala om Granhamra och göra upp planer för framtiden, allt under det de utgjöto sin oro öfver, att inte barnen kommo tillbaka från sin misslyckade flygfärd.

Under tiden hade grosshandlaren och hans unga fru haft det minst sagt lika svårt att komma till rätta med de för dem ovana förhållandena. Luftskeppet hade nämligen måst landa på ett stort villande gårde, långt från allfarsväg, hvarifrån de båda passagerarna på obanade vägar måste taga sig fram till närmaste bygd.

Fru Dagmars högklackade stöfletter och stålfjädrede volangkjol och grosshandlaren broderade strumpor och lågskor passade föga för en sådan terräng. Här skulle de gamla säkerligen distanserat de unga. Efter många vedermödor lyckades dock grosshandlaren anskaffa en bil, som sedan snabbt förde dem åter till staden.

När de glada och lyckliga inträdde i hallen tvärstannade de, liksom förtrollade af den stämmingsfulla taflan framför dem. I den lilla soffan suto deras båda gamla så förtrolligt nära. Den höga hallen låg mörk bakom dem, men ett svagt sken från spiselhällen kastade ett varmt skimmer öfver gruppen. Den lätta ångan från den glänsande kopparpannan steg i mjuka virflar upp genom rökgången. Grosshandlarn bröt först tystnaden och utbrast:

— En sådan förtjusande reminiscens från antiken — Pythias panna på hårdn — har du fått något orakelsvar, far, du ser så glad ut?

— Pythia, Pythia, sade gubben föraktliga, pytt i panna, du, utan några svartkonster har jag fått mitt svar. Karin följer med mig till Granhamra som min hustru.

— Hvad jag är glad för din skull, mor lilla, önskade Dagnar och slog armarna ömt om moderns hals. Denna, som såg smått generad ut måste nu bekänna, hur hon kommit till korta med den moderna mekaniken — — —

— Men så har du också trott fram ett sannskildigt eldorado, svär mor, ifyllde grosshandlarn triumferande. — — —

— Ja, ser du min son, sa brukspatron, ni flög bort och lämnade oss ensamma, oförmågan att reda oss med alla trassliga trådar här har kopplat ihop oss, förstår ni, barn.

— Ja visst ja, vi äro inte alls öfverraskade, till ett kvinnohjärta finns alltid kontakt, du far, en liten sympatitråd är en utmärkt ledning för öfverförande af känslor.

Fru Blom förklarade då med varm öfvertygelse, att hon trodde på en högre ledning, som höll tillvarons osynliga trådar i sin hand och att just den tron var hennes lifs röda tråd.

— Det är en kraftledning, som duger det, afbröt brukspatronen — och Karins tråd är den starkaste — den håller den.

Det hade kommit något högtidligt i hans karga stämma.

Fru Blom såg trovärdigt på den ännu så lifskraftige mannen och sade: Ja, Isidor, den är så stark att jag vid den vägar fästa hela mitt hopp om sensommarlycka för oss båda.

Brukspatron fattade hennes hand, och med något af sin gamla humor tillade han:

— Det må väl vara i stil med den upp- och nedvända världen, om far och mor nu utbedja sig barnens välsignelse.

Brasan hade slocknat på den stora marmorhällen — dess saga var all — en ny eld hade under tiden flammat upp under den nästan falnade glöden i tvenne hjärtan.

— Men nu, sade grosshandlaren, måste jag se taflan: »det gamla paret i sensommarlycka» i modern belysning och med vant handgrepp försatte han hela våningen i strålande belysning.

DEN AFFÄRSMAN

som annonserar i IDUN, "de svenska hemmens egen tidning", gör därmed en stor vinst. En annons i Idun har icke blott värde för dagen: den faller i ögonen på köpare en längre tid, ja i tusentals fall i många år, då en stor del af IDUNS läsare förvarar och inbinder tidningen. Landets största och mest erfarna annonsörer veta också detta och annonsera därför regelbundet och i stor utsträckning i IDUN.

Förfrågningar besvaras och annonsofferter jämte råd och upplysningar betr. annonsers uppsättning m. m. lämnas beredvilligt af

IDUNS ANNONSKONTOR,
Stockholm.

GIGANTOS

Svenskt näringspreparat för svaga och nervsjuka

Flytande pr flaska 1.85
Med kalk (pulver) pr burk 350
Förordas av läkare

Erhålles genom alla apotek och droghandlare samt direkt från.

AKTIEBOLAGET GIGANTOS
STOCKHOLM K. Rt. 141.14

**CLOETTAS
GULD-CACAO**

**CLOETTAS
GULD-CACAO**

I vidstående förpackning säljes öfverallt

**CLOETTAS
GULD-CACAO**

Crème "Parba" och "Parba"-Tvål
göra huden len, mjuk och hvit.

BREFLÅDA

RED. BREFLÅDA.

348. Hör efter i närmaste bokhandel.

Jenny H.—r. Duger icke.
E. L. Så triviala vers!
Hefilos. Vi ha större fordringar än hvad Ni tyckes kunna motsvara.

Alienor. Det gör oss ondt — men vi måste ställa oss afböjande.

Regis. Det är påtagligen lättare att minnas sin barnmoders upplevelser än att göra lyrik af dem.

Arvid Ahrfelt. Duger endast för papperskorgen.

Gabriel. »Drömmarnas lands» blef en krossad illusion.

G. L.—t. Inga dikter kunna användas. Hvad beträffar prosabidrag blir vårt svar på Eder något kuriösa fråga om grunderna för antagandet, att vi antaga hvad vi anse som litterärt fullgodt och lämpligt för tidningen och kassera allt öfrigt. Detta författingsätt är så naturligt, att något spörsmål om den saken ej borde behövas Honorarfrågan skjuta vi åt sidan så länge. Det blir tid nog att afhandla den, då Ni fått något manuskript godkändt.

Sjuttonårig prenumr. Som prof på hvad Ni möjligen tror er äga: en spirande författarbegäring, utgöra de båda skisserna ett mycket obestämbar material. Er ungdom, bristande beläsenhet och annat mera förklara ju skissernas genomgående svaghet, som dock är mindre i fråga om stilen, än beträffande kompositionen och figurteckningen. Vi skulle råda Eder att ej fästa för stort afseende vid lusten att skriva, utan i stället ägna Eder åt mera praktiska vär. Landet kräller af »författare», och rasens tillökning är allt annat än önskvärd.

Bekymrad fader, som bad om råd under frågan n:r 22 i n:r 2 af Idun torde för erhållande af svar uppges adress till Idun.

Mor Annika har svar å Iduns redaktion.

Beundrarinna i skogen har tillställt Iduns papperskorg en

Nornans Jästpulver

Jäskraftigt och hållbart.
Säljes i väl sorterade affärer.

vänlig skrivelse, hvari hon hembär densamma sin beundran för all dess humanitet och välvilja mot den lyriska grönkarten i landet. Själff har hon med en klådsam anspråkslöshet skrivit en dikt, som hon afsett för den nämnda redaktionsmöbeln. Men just därför att hon har så ringa tanke om sin poetiska talang får breflådan mottaga hennes lilla kväde, hvilket höjer sig öfver åtskilligt af det gods, som insändes af alltför själfbelåtna lyrknäppare.

LJUNGEN.

Nu finns ej mer en tufva grön och fallet är hvart blad i skog. Det suckar likt en själ i bön då nordan genom hultet drog.

Hvartenda strå har blifvit böjdt till jorden ned af regnets fall. På stranden sig en blomma höjt, hur snart hon bröts af vågens svall.

En ros jag velat gifva dig af sommarns röda rikedom, men hösten tog mig heit för sig, tag mot dess enda, sista blom.

Det ljungen är som lyser grant bland allt det dunkla hösten ger Jag tog den ifrån vägens kant och lägger här för dig den ner.

Det är en blomma från den skog, som susar kring de tysta tjäll. Den skog, där trasten glädtigt slog sin kärleksdrill i världum kväll.

Se, ljungen breder blommig duk från åsen ner till skogstjärns vik. Den karga heden böljar mjuk. I lila skiftar hvarje fik.

Säg har du drömt i skogens famn och på dess gömda stigar gått? Har vindens sus dig sagt ett namn, en enda, enda afton blott.

Helt visst du säkert då förstår den djupa längtan i det bröst, som hört hur skogens hjärta slår, när ljungen lyser röd hvar höst.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta avskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

MEDELALDERS ANKA eller flicka som är villig att utan hjälp sköta en gammal dam och hennes lilla hem med ordning får plats. Sv. med ref. o. uppgift på lönepret. torde sändas till »Hjälpen o. sällskapet», Iduns exp. Stockholm.

I STAD i närheten af Sthlm får som hushållsfröken o. sällsk. åt bildad dam med jungfru, hushållsven, helst musikalisk flicka plats. Medlem. Eget rum. Vid Nya Inack-byrån, Jakobsbergsg. 34, Stockholm.

»DUGLIG HUSFRÖKEN», 30 år, erhåller pl. i fam. i fint prostert hem i Skåne. Sökanden som bör vara fullt hemma i en husfrökens göromål, bör ha ett jämnt och godt lynne, kunna handleda tjän. samt ha värden af en 6 års flicka. Ingen utan bästa rekomm. gör sig besvär. Svar med foto och lönepretentioner till »Frisk Husfröken», Iduns exp.

VÄLRÖK. barnjungfru, stilla, ordentlig och pålitlig ej för ung, får plats från April hos familj i Norge där fru är svenska, att åtaga sig värden om en liten gosse på 8 månader och tillsynen af 2 gossar 8 och 9 år. Lön 30 kr., fri resa. Svar till fru Aagaard, Parisgården, Larvik, Norge.

I STAD i Norrland verkligt godt hem med tjänare, får som sällskap och hjälp bildad, barnkär, musikalisk flicka plats. Tre barn 7-15 år. Medlem. Umgänge. Vid Nya Inack-byrån, Jakobsbergsg. 34, Stockholm.

BILDAD, frisk flicka, kunnig i matlagning och van vid landthushåll får god plats i värmländsk prästgård 1 maj. Tjän. finnes. Goda rek. erforderas. Svar t. Kyrkoherde E. Lundström, Odengat. 102, 2 tr. Sthlm Va.

UNG tyska, (helst musikalisk) får plats i familj, som sällskap, och hjälp i tyska språket, åt 22 årig dotter. Fritt vivre. — Familjemedlem. — Svar med foto t. »Genast 1917» Iduns exp. f. v. b.

VÄRDINNA, fint bildad, sällskaplig och musikalisk, får plats i hem där husmor saknas. Svar med foto, löneanspråk och uppgift om ålder till »Ing», Göteborg p. r.

LÄRARINNA, kompetent att läsa upp en 11 års flicka i kl. III samt dessutom läsa med en 8-års gosse erhåller plats genast. Svar jämte löneanspråk märkt »Landtegendom Rekarne» sändes under adr. S. Gumali Annonsbyrå, Stockholm f. v. b. HUSA MED GODT SATT, serveringsvan, erhåller bra plats i liten familj i större lifligt samhälle på landet. Tillträde snarast. Ansökningar med rekommendationer och löneanspråk samt helst fotografi insändas till »Mindre familj» under adr. S. Gumali Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

BILDAD flicka sökes att ensam sköta äldre änkefrus hushåll fr. 15 febr. Hjälpen till grofgöromål. Svar »S. S.» Iduns exp., Sthlm.

MEDELALDERS jungfru fullt kunnig i matlagning, bakning och syltning värrekommenderad, renlig, arbetsam och ordentlig får bra framtidsplats från April hos familj i Norge där fru är svenska. Begynnelselön 30 Kr. och fri resa. Svar till fru Aagaard, Parisgården, Larvik, Norge.

En yngre Jungfru van vid alla göromål i ett hem och villig deltaga i trädgårdsgöromål sökes af ensam dam boende nära stad. Svar med ref. och uppgift om lönepretentioner sändes under adress »Ordningfull» Svenska Telegrambyrån, Göteborg.

BARNFRÖKEN, verkligt bildad, pålitlig, med utmärkta rekommendationer, erh. plats för 2 mindre barn. Svar till »E. T.» Stocksund p. r.

UNG, FRISK FLICKA som i sällskap med min 18-åriga dotter är villig lära sig landthushåll & stor egendom i Småland, torde hänvända sig till direktör S. Müller, Ryssby. O. b. s. I familjen talas tyska!

Söker Ni plats på något af den kvinnliga verksamhetens olika områden?
Kom då ihåg att ett bepröfvadt och af tusentals kvinnliga platsökande med bästa resultat använt förfaringssätt är att sätta in en liten annons i IDUN. En platsannons — 10 mm. stor — kostar endast 2 kr. 50 öre. Beloppet insändes i postanvisning, hvarvid texten lämpligen skrives & postanvisningsblanketten.

Vid Folkhögskolan i Tomelilla är lärarinneplatsen i väfnad ledig till ansökan före 1 mars. 4 mån.: kurs, början 23 april. Lön 400 kr. jämte rum. Betyg o. ref. (jämte uppgift om sökanden spelar eller sjunger) bifogas till styrelsen ställd ansökan, som insändes till rektor David Jakobson, Tomelilla.

Lärarinneplats vid Gotlands läns folkhögskola i Hemse kungöres till ansökan ledig till den 1 mars. Undervisningsämnen: väfning, sömn., handarb., strykning. Kursen börjar d. 30 inst. april o. pågår under 4 mån. Lön i ett för allt 650 kr. STYRELSEN.

Kvinnlig trädgårdsmästare fullt kunnig i skötandet af en större villa-trädgård, samt med flerårig praktik i utlandet, erhåller förmålig plats under mars—september. Ansökan jämte betyg o. lönepret. torde sändas till grosshandl. Carl Högberg, Sköfde.

Undervisningsvan musikalisk Lärarinna får plats nu genast att läsa 1:a och 5:e kl. kursen med en gosse och en flicka. Läge invid Göteborg. Svar med uppgift om referenser och lönepretentioner torde sändas under märke »Lärarinna», S. Gumali Annonsbyrå, Göteborg.

Öfversköterskeplatsen vid Stockholms Läns Sinnesslöanstalt, adr. Väsky, är ledig att tillträda 1 maj. Sökande, som bör vara ex. sjuksköterska insändes tjänstgöringsbetyg samt alla de handlingar sökande vilja åberopa till styrkande af kompetens och lämplighet för platsen före 1 mars under adress Styrelsen för Sinnesslöanstalten, Löwenströmska lasaretten, Väsky.

I följd af sjukdomsfall är plats ledig hos läkarefamilj (2 pers.) att utföra ensamjungfrus sysslor. Helst bildad flicka (familjemedlem.) Sv. m. bet. o. uppgift om löneanspråk till doktor Lindfeldt, Mörbylånga.

Hushållerska troende, bild., helst musik., m. gladdt och sympatiskt väsen, kompetent att sköta ett hem och måktigt att gifva om vård åt tvänne barn i skolåldern får plats hos bättre enkeman i stad i mellersta Sverige. Svar med foto, som återsändes samt rekomm. jämte löneanspråk sändes under adress »Lifsuppgift» denna tidn. exp.

Lärarinna hösten 1917

Frisk, undervisningsvan i språk, gymn. och musik. Önskas för 2 flickor 2:dra förb. 3:dje klass. Svar inom 14 dagar med rek. anspråk. foto till fru Apotekare Loberg, Gärdar, Göteborg.

Sjuksköterskeplatsen vid Farsotts sjukhuset i Herrljunga är till ansökan ledig för att tillträdas den 1 maj d. 4. Sökande bör vara minst 20 år, kunna förete intyg om hälsa och tillräckliga krafter, hafva tagit sjuksköterskeexamen, kunna uppvisa intyg om någon tids väl visordad tjänstgöring i epidemivård samt tillhöra Svenska Sjuksköterskors Allm. pensionsförening. Lönen 700 kr. jämte två äldrestillägg å 50 kr. samt fri bostad och kost & sjukhuset. Ansökningarna bör vara insända till undertecknad senast den 1 mars 1917. A sjukhusstyrelsens vägnar Karl Frisell Provinsialläkare.

Sjuksköterskeelever mottagas vid Kustsanatoriet i Barkåkra. Kursen 1-årig. Ingen afgift. Ansökan jämte betygsafskrifter o. foto insändes till Husmodern adr. Barkåkra.

Hushållerska eller Köksföreståndarinna med vitsord om drift och duglighet att förestå ett större hushåll sökes till 1 April för anstalt med vårdade omkr. 100 st. och personal omkr. 30 st. Ansökan med betygsafskrifter, uppgift om ålder och löneanspråk m. m. till Föreståndarinna vid Västmanlands läns sinnesslöanstalt. STRÖMSHOLM.

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hennens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser af alla slag. En platsannons — 10 mm. stor — kostar endast 2 kr. 50 öre. För större annonser beräknas ett pris af 25 öre pr mm. därutöver.

Hos Östergötlands läns Hems löjdförening

anställes nästa 1 mars en frisk och hurtig flicka, fullt kunnig i väfning och väfvars tillräknande. Ansökan jämte betyg insändes före den 20 febr. till folkskoleinspektören Alfr. Fridén, Linköping.

Småskollärarinna

får genast plats i familj på landet att läsa med 7 årig och gå fru tillhanda. Svar med betyg till »E. L.» Waddö.

Undervisningsvan lärarinna

önskas till stilla herrgård för tvänne flickor om 10 och 11 år. Kunnig i vanliga skolämnen samt språk. Ansökan, åtföljd af betyg och foto samt löneanspråk, sändes till Boo Bengdorn, Västra Harg.

Talrika anmälningar

om lediga platser för stenografer o. maskinskrifvare ingå dagligen. Våra samtliga utexaminerade elever ha erh. engagemang, hvarför nya kurser anordnas. Kurserna medföra fullständig utbildning.

Stenografbyrån,

(Sverges Centralinstitut för stenografi och maskinskrifning). St. * 27 87 Regeringsgatan 31.

PLATSSÖKANDE

Utbildade barnsköterskor spec. från Sällskapet Barnavård, anskaffas af Stockholms Stads Arbetsförmedling, Regeringsgt. 107. Riks- o. Allm. tel. 4047. Kl. 9 f. m. — 4 e. m. (lörd. 9-2). Obs! Särskild avdelning för barnsköterskor! Samarbeta med sällskapet Barnavård!

FLICKA som genomgått folkhögskolan, önskar plats som husmoders hjälp. Kunnig i enkel matl. Svar till 15 febr. Iduns exp. f. v. b.

FÖRLOFVAD flicka önskar från 1 april mot fritt vivre plats i fam. helst i Sthlm att lära hushåll. Är villig deltaga i alla inom hemmet förekommande göromål. Sv. till »Småländska 25 år» p. r. Växjö.

BILDAD musikalisk flicka af god familj önskar plats som hjälp och sällskap, åt äldre dam. Är något språkkunnig. Goda ref. svar till »S. L. 24 år», Vasa postkontor, Göteborg.

EXAMINERADE barnsköterskor kunna erhållas på längre eller kortare tid gen. Svenska Sjuksköterskebyråns Kungsgatan 21, Göteborg. Tel. 141 35.

ELEMENTARBILDAD 20-årig flicka, kunnig i handarbeten önskar plats i fam. eller hos ensam dam som sällskap och hjälp. Lön önskas. Svar till »Familjemedlem 1 mars 1917» Ronneby p. r.

UNG, bildad flicka, van vid hushålls göromål, önskar plats i familj att gå fru tillhanda, ev. läxläsning med barn. Svar till »E. H.» Hålsingborg p. r.

18-ÅRIG flicka önskar plats i prestgård e. d. på landet för att erhålla fullständig kännedom om ett hems skötande. Vid lön fästes ej afseende. Svar till »Medlem af familj», Iduns exp. f. v. b.

VÄRDINNA. Verkligt bildad, medelåld. dam önskar plats i vänl. hem i april-maj, där husmor saknas. Är samvetssg erf. musik. o. symp. 1:a kl. ref. Svar till »Barnkär» Iduns exp. f. v. b.

19-ÅRIG bättre flicka, som är frisk och stark samt vill anses som familjemedlem, önskar plats att med husmoders hjälp och ledning sköta hemmet. Äfven kunnig i skrifgöromål. Svar till »Gladlynt» Iduns exp.

UNG, HURDIG flicka, söker plats i fam. för att under husmoders vänliga ledning deltaga i husets sysslor. Har genomgått hushållsskola. Någon lön önskas. Svar till »Familjemedlem» p. r. Kopparberg.

RESPEKTABEL och bildad person söker världinneplats. Innenär plats men önskar byte. Personlig uppgörelse. Sv. t. »Margareta», Iduns exp.

Livförsäkringsbolaget BALDER

— ÖMSESIDIGT — Huvudkontoret: STUREGATAN 8. STOCKHOLM. — Begär prospekt.

UNG, bättre flicka, önskar plats i bildad familj, där jungfru finnes. Är villig deltaga i alla inom ett hem förekommande sysslor. Kunnig i kläd- och linnesömnad samt handarbeten. Genomgått husmoderskurs. Svar emotes tacksamt under sign. »Småländska», Oskarshamn p. r.

LANDTBRUKARDOTTER, önsk. pl. i liten bättre fam. har genomg. hushållsskola, kunnig i sömnad (Helst i Göteborg eller Västerg.). Svar till »Ella» Iduns exp. f. v. b.

HUSHÅLLSKUNNIG flicka från godt hem på landet önskar komma i godt hem. Gärna prästgård, som fruns hjälp, kan och förestå ett hem. Svar till »1917» Wänersborg p. r.

UNG småländska, med gladdt sätt önskar plats som hushållsfröken hos ensam herre eller liten familj. Fina rekommendationer finnes. Svar till »Hurtig» Box 9 Vimmerby.

EXAMINERAD barnsköterska söker plats genast eller framdeles. Svar till »Pålitlig» Iduns expedition f. v. b.

I BÄTTRE hem, önskar ung flicka plats att vara husmoders hjälp och sällskap. Är kunnig i enkla matlagning och bakning. Helst i Stockholm eller dess närhet. Svar till »20 år» Visby p. r.

FÖRLOFVAD flicka önskar mot fritt vivre komma till bildad familj, för att under husmoders ledning lära matlagning, och andra inom ett hem förekommande göromål. svar till »Familjemedlem 1 mars». Lidingsö-Brevik p. r.

UNG bildad dam önskar plats som hjälp och sällskap till husmodern i liten fin familj. Svar till »Ulla» Huskvarna p. r.

19-ÅRIG elementarbildad och praktisk flicka önskar plats i fam. helst där barn finns. Sv. till »L.», Nyköping p. r.

BILDAD FLICKA som genomgått Folkhögskola och Hushållsskola önskar plats, helst uppåt landet, att såsom familjemedlem deltaga i hushålls göromål. Är van vid sömnad och handarbete. Äfven musikalisk. Någon lön önskv. Sv. till »Våren 1917», Akarp.

BILDAD DAM, leg. gymnast, undervisningsvan, språkkunnig och musikalisk samt husligt intresserad önskar stadigvarande plats. Goda ref. Sv. till »Erfaren», Iduns exp. f. v. b.

HANDBÄRSLÄRARINNA söker pl. till skola eller hem. Svar till »Intresserad», Falkenberg p. r.

DUGLIG, ERFAREN, BÄTTRE flicka som med omtanke och sparsamhet är van att förestå hem och omhändertafva barn söker plats. Fina rek. Svar till »Godt hem», Lidköping p. r.

EN 24-ÅRIG elementarbildad flicka söker omkr. 1 mars plats i ung, liten familj att tillsammans med husmodern sköta alla inom ett hem förekommande sysslor. Sv. till »E. A.», Iduns exp. f. v. b.

Hushållselev och sällskap!

En, event. två damer önska att å större landtegendom grundligt lära hushåll och ett hems skötsel, en 50-årig, lämplig som sällskap och hjälp för äldre dam eller herre, söker sådan plats. Ref. önskas och lämnas. Svar till »Allvars» Annonsb. O. Larng. 1, Göteborg.

INACKORDERINGAR

FLICKA önskar inackordering i bättre familj & sågverks- eller bruks-samballe i Norrland eller Dalarna. Svar med prisafgift till »1917» p. r. Höganäs.

I PRÄSTGÅRD på landet mottagas två flickor som hushållselever. Pris 80 kr. pr månad. Undervisning i allt som hör till ett hems skötande. Yngestrand, Björkvik.

NÅGRA KONFIRMANDER — gossar och flickor — kunna äfven i sommar få mottaga undervisning tillsammans med eget barn uti prästgård i Ostra Västergötland. Närmare meddelar komminister Claes Hörle, Mofalla.

kan en 17-åring erhålla en livförsäkring i BALDER å **2,500 kronor** att utbetalas vid dödsfall eller ens. k. blandad liv- och kapitalförsäkring å inemot **2,000 kronor** att utbetalas vid uppnådda 60 år eller dödsfall dessförinnan. För en 42-åring blir dagliga avsättningen för samma försäkringssummor, 20 resp. nära 30 öre. Drag sålunda in åtminstone 10 öre om dagen på de onödiga småutgifterna och teckna en försäkring i

SOMMARKONFIRMANDER mottagas

(flickor) i Visingsö vackra prästgård. Närmare meddelar kyrkoherde J. W. Danielsson, adr. före 1 maj: Nissafors.

Doktorinnan Vilma Erikssons Hviloem beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mottagas ej.

Två hushållselevplatser

lediga nu, 2 den 20 april. 80 kr. i mån. Prospekt på begäran. Öfverstinnan A. Hyltén-Cavallins, f. Frick, Sandvik, Smål Burseryd.

Vid Fackskolans Landtgård

Brogård mottagas extra elever i trädgårdsskötsel under 6 månader från 1 april. Kursafgift 100 kr. Närmare meddelar fr. Ida Norrby, Uppsala.

GAMLA BREF, med åsittande frimärken, från 60- och 70-talet önskas köpa. Svar till »Gamla bref», Iduns exp. f. v. b.

Babylkorgen!

(Mont. skär eller blå.) Kr. 20:—

Babylådor från Kr. 10:00—15:00, innehållande hel utstyrel, välsytt och av bästa kvalitet. Sändes mot efterkrav.

Helsingborgs Linneutstyrelseffär, Malmö. Rikstel. 48 12.

För den nyfödde.

Komplett utstyrel 3 omg. 18 plagg. Välsytt af utsl. bästa material. Sär. praktisk. Förd. af läk. Pr kartong extra elegant 12 kr. Presentkartonger 14 kr. Sänglinne 6 kr. pr omg. Allt förstklassigt.

Fru Caspersson, 3 Järntorgsg., Örebro.

Fullständig utstyrel för hemgifter. Färdigsydt dam- och barnlinne. Egen syatelier. Prover sändas på begäran A. C. Cronquist & Son, Malmö. Riks 815

Tvätt!

Tvättning och mangling af privatkläder utföres på ett i allo förstklassigt sätt i **Mälarebadets Tvätt- & Strykinrättning** till ett pris af **45 öre** pr kg. för tvättposter öfverstigande 25 kg. Afgiftsfri afhämtning och hemsändning. Allm. 93 44. Riks 38 15.

Allm. 93 44. Riks 38 15.

Eu uppbyren symaskin. Solid konstruktion. Svenskt fabrikat. Husquarna Symaskin

D:r Elin Beckmans Hettluftsinstitut

Barnhusgatan 12.
Rt. 10552 A. T. Br. 4552.
Rådfrågningstid hvard. 1/2, 3-4.
Behandling medelst hettluft, **Dia-thermie**, massage och gymnastik af kron. reumatism o. gikt, neuralgier, frostsador (obs. äfven ansiktet) o. börjande ålderdomsbrand.

D:r Heilmans
ELECTROMEDICINSKA INSTITUT.
NERVSJUKDOMAR och REUMATISKA ÅKOMMOR.
Kungsporsplatsen 2, Göteborg.
Tel. 45 46.

Gymnastikdirektörsexamen

afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar den 14 sept.
prosp. gen. Kapten J. Thulin, LUND.

Göteborgs Gymnastiska Institut
Utmärktaste ettåriga kurs i
Stukgymnastik och Massage
Nästa årskurs börj. 12 Jan.
Begär utförligt prospekt!

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt!
Stockholm. : Holländaregatan 3.

Kurs i massage och Sjukgymnastik
STOCKHOLMS
MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT
Biblioteksgatan 28

Begär prospekt!

Zanderska Gymnastiken,

Birgerjarlsgratan 23.

Gymnastik, Massage, Elektrisk Hettluft. Damafd. kl. 11-1. Snedbeh.-a fd. kl. 1/2 3-1/2 5.

Afmagringsstval,

— absolut verkande — oskadlig. —
Pris kr. 4:50 + porto. Förs. disk.
Franska Parfymmagasinet,
Hofleverantör
21 Drottninggatan 21.

Hennaextrakt oöfverträffligt och
oskadligt hårfärgningsmedel i alla nyanser. Pris Kr. 7:50 + Porto.

Camomilleextrakt för erhållande
af blondt hår.
Pris Kr. 3:50 + porto.

Franska Parfymmagasinet,
Hofleverantör
21 Drottninggatan, Stockholm.

VÄRDA HÅRET
om det är sjukt eller friskt, och använd
• ZIWERTS' EXTRAIT VEGETAL. •

Bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu
hos frisörer och i parfymaffärer samt hos
Kungl. Hofleverantör
ZIWERTS EFTR., GÖTEBORG.
Återförsäljare rabatt.

Missprydande Hårväxt

utrotas med pasta Stabil. Absolut
ofarligt och luktfritt medel. Ej
pulver. Efterlämnar ej märken eller
rodnad i huden. Pris 3:50 +
porto. Förs. disk. Ebba Beckmans
Hygieniska Salong, Grefteuregatan 3,
Stockholm.

TRICOPHEROUS

är världens förmärsta Hår-
medel och öfverträffas icke af
något annat liknande preparat

Pris pr fl. 2.50.
Erhålles hos alla 1:sta klass Parfimeri-
Drog- och Coiffyrfärer.

MÄRKET MARKATTAN

"Ett glänsande resultat"
(HOS ALLA HANDLANDE)
Sunlight Såptvål Aktiefbolag
Göteborg

Å Johanna Brunssons Väfskola

Riks Norr 863. Kungsgatan 70, II Allm 437.
Öppnas den 15 febr. en kurs i **skånsk knyppling, fransflätning och nålsöm** omfattande 1 mån. för hvarje, med 3 tim. arbete å skolan hvarje dag. Vidare upplysningar lämnas muntligen eller pr telegraf. Betyg erhållas.

Lektioner i Linnesömnad,

Även blusar, underkjolar, sportskjortor och barnkläder
Elever mottagas dagligen 12 sept-15 dec., 10 jan.-10 juni.
Karin Egnér. Eva Egnér.
R. T. 3530. Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 21004

Torshälls kvinnl. trädgårdsskola, Leksand

10de kursen den 1 apr.-31 okt. 1917. Ett par stipendier utdelas. Prospekt och ref. på begäran.
Lilje Landgren. Märta Philip.

Etablerad 1847.
Allcock's Plåster
EAGLE BRAND.
Världens Mest
Betydande Utvärtes
Läkemedel.

Smärtor i Ryggen.
Intet plåster kan jämföras med
Allcock's. Förmår starka klena
ryggar mer än någonting annat.
Smärtor i Sidorna
lindras hastigt af Allcock's Plåster
på samma gång som det stärker
sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster.
Det är ett Universalmedel, som säjjes i alla apotek
öfver hela den civiliserade världen. Kan påläggas
hvarhåst smärtor finnas.

Skulle Ni vara i behof af ett piller,
TAG DÅ
UTAF **Brandreth's Piller** Fullkomligt
vegetabiliska. (Est. 1752.)
Vid förstoppning, gallejuka, hufvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc.
FÖRSÄLJAS HOS ALLA APOTEKARE.
ALLCOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England.

Varma kläder åt barnen!
Prenumerera nu genast på
"BARNGARDEROBEN"

Illustrerad månadstidning för
barnkläders förfärdigande. Stor
dubbelsidig mönsterbilaga med-
följer gratis.
"Barngarderoben" kostar för
helår Kr. 3:—, kvartal 90 öre.
Sist utk. nummer erhålles mot 30
öre i frimärken från
Iduns Exp., Stockholm.

Birgitta-Skolan

Beridarebangatan 17,
STOCKHOLM

Utbildningskurser i klädsömnad, barnkläder, linnesöm, konstbroderi m. m.
Praktisk och teoretisk kurs i väfning.
Betyg efter genomgången fullständig kurs.
Anmälningar mottagas dagligen. Prospekt på begäran.
Elisabeth M. Glantzberg.

Telefoner: Allm. 4148. Riks 10863.

Låt omplantera Edra krukväxter uti
Centralsaluhallens

Omplanteringsbyrå (Blomsterhallen nr 96). Allm-
238 31. Utföres äfven i hemmen! Stor sortering av
krukor och prima jordblandningar på lager.

Turkiska badet

i Malmörbadet är öppet hvarje
torsdag för damer. Yppersta me-
del för uppehållandet af smärt figur
och fin hy. Badet är angenämasst,
om man är flera i sällskap. Pris före
kl. 12, kr. 1:50, efter kl. 12 kr. 1:75.

Korrespondenten
Landskrona Tidning
(Grundlagd 1836)

är den i Landskrona med om-
nejd ojämförligt mest spridda
tidningen.

Prenumerera! Annonsera!

Ansiktsmassage
kan var och en giva sig själv
med Crème Salome å 4 kr.
erkänt bästa och angenämasste
medel att erhålla ren, mjuk och
vit hy. Anv. dagl. i min prak-
tik. Till landsorten mot post-
förskott utan ang. av innehäl-
let. Massagebeskrivn. medf.
MARIA ENQUIST,
exam. sjukgymn. Institut för
skönhetsvård och plastiska ope-
rationer. Biblioteksgat. 6-8,
Stockholm, R. T. 16068. A. T.
22663.

Husmoderskolan
- 1 -
Karlstad.
En matlagingskurs om-
fattande 6 veckor tager sin
början Lördagen den 10
Mars.
Prospekt på begäran.
Telefon 812.
Nancy Enwall.
Idun utgifves denna vecka
i A och B.

OLAUS OLSSONS
ORDER-
TELEFONER
Namnrop:
"Olaus Olssons"
KOLIMPORT A.B.

Kylsalva.

15-årig frostsadad botad! Insänd
rekvisition så fort som möjligt så
sändes en sats om fem askar om-
gående belagd med postförskott å
kr. 3:75 plus porto. Svar till »Ena-
stående resultat», Iduns exp. f. v. b.

Fyllig, fast byst
kan erhållas. Beprövad, hälsosam
metod. Recept samt utförl. beskrif-
ning sändes diskret mot 2 kr. i
frim. + porto. Franskt skön-
hetsvatten är utmärkt för att
få hvit och klar hud å hals och
armar. Recept 1.50 + porto.
Madame Paulet. Stockholm I p. r.

Wilhelmssons Boktr. A.-B., Stockholm 1917.